



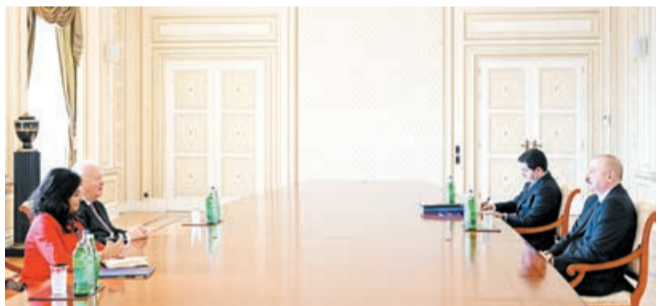
Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin dünya miqyasında həyata keçirdiyi fəaliyyəti təqdir olunur



Prezident İlham Əliyev Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin həmsədrlərini və İdarə Heyətinin üzvlərini qəbul edib

2

Azərbaycan BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansı ilə əməkdaşlığı yüksək qiymətləndirir



Prezident İlham Əliyev BMT Baş katibinin müavini qəbul edib

2

Azərbaycan ilə BMT-nin müxtəlif təşkilatları arasında əməkdaşlıq məmnunluq doğurur



Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Cenevrədəki ofisinin baş direktorunu qəbul edib

2

Bu il Azərbaycan İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının sammitinə evsahibliyi edəcək



Prezident İlham Əliyev İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Baş katibini qəbul edib

2



## Avropanın Azərbaycanla ehtiyacı var

### Şimali Makedoniya Prezidentinin ölkəmizə səfəri möhkəm dostluğun təməli olacaq

- Bu bir faktir ki, Azərbaycan beynəlxalq münasibətlərdə çox fəaldır...  
- Azərbaycan növbəti beynəlxalq geosiyasi səhnədə mühüm yerləşməsi ilə seçilir, o cümlədən bizim kimi kiçik ölkələrin ehtiyac duyduğu təbii qaz, bərpaulunan enerji baxımından çox maraqlı tərəfdaş çevrilir...  
- Azərbaycan hətta təyyarədən belə çox gözəl görünür, ölkəniz ilə əyani tanışlıqda isə o, insanı valeh edir...  
- Biz bir-birimizdən bir çox şey öyrənə bilirik və bu səfər dərin dostluğun təməli olacaq...  
Martın 11-də Azərbaycana rəsmi səfərə gələn Şimali Makedoniya Respublikasının Prezidenti Qordana Silyanovska-Davkovanın ölkəmiz haqqında söylədiyi bu ifadələr mövcud reallığın bariz təəcəssümüdür. Demək ki, artıq Avropadan Azərbaycan belə görünür. Qərbi ölkələri Azərbaycana belə qiymət verirlər.  
Əlbəttə ki, bütün bu reallıqları yaradan ölkənin lideri Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi müstəqil siyasətdir. Möhz bu siyasətlə Azərbaycan dünyada etibarlı tərəfdaş statusuna sahiblənib.

Bütün zamanlarda beynəlxalq əməkdaşlığa böyük önəm verən Azərbaycan Cənubi Qafqazın lider dövləti kimi geosiyasi maraqlarının gerçəkləşdirilməsi istiqamətində uğurlu siyasət yürüdü və qurduğu bütün əlaqələr bərabər hüquqlu tərəfdaşlıq, qarşılıqlı maraqların təmin olunması prinsiplərinə söykənir.  
Müstəqil xarici siyasət həyata keçirən Prezident İlham Əliyevin uğurlu diplomatiyası ilə Azərbaycan əksər dövlətlərin Cənubi Qafqaz regionundakı ən etibarlı tərəfdaşı hesab olunur. Bu dövlətlərdən biri də Şimali Makedoniyadır. Martın 11-də Şimali Makedoniya Respublikasının Prezidentinin ölkəmizə səfəri, keçirilən görüşlər, iki dost dövlət arasında imzalanan yeni sənədlər də bunu bir daha təsdiqlədi.  
Qeyd edək ki, qədim tarixə malik olan makedoniyalılar müxtəlif imperiyaların tərkibində yaşasalar da, milli düşüncələrini itirməyərək, 1990-cı illərdə dünyada baş verən geosiyasi dəyişikliklərdən istifadə edib müstəqilliklərini qazandı. Yuqoslaviyanın dağılması nəticəsində müstəqillik əldə edən Şimali Makedoniya ilə

Azərbaycanın yeni tarixində bənzər məqamlar çoxdur. Hər iki dövlət imperialist siyasətin qurbanı olmuş və SSRİ-nin dağılmasından sonra müstəqillik qazanaraq inkişaf mərhələsinə qədəm qoyub. Hazırda Azərbaycanın Balkan yarımadası dövlətləri ilə əməkdaşlıq əlaqələrinin genişlənməsi xarici siyasətin prioritet istiqamətlərindən biridir. Məsələnin mahiyyəti ondan ibarətdir ki, Qərbi Avropa dövlətləri ilə sərhəddə yerləşən Balkan ölkələri Şərqlə ticarət, nəqliyyat və tranzit əlaqələrinin qurulmasında mühüm rol oynayır.

Rusiya ilə Ukrayna arasında davam edən müharibə Avropanın enerji təhlükəsizliyinə təhdid yaradıb. Ukraynada hərbi əməliyyatlar başlayandan bəri Avropanın enerji bazarında təbii qazın qiyməti artıb. Belə ki, ötən ilin dekabrında Avropa birjalarında təbii qazın qiyməti 30 faiz artaraq 1000 kubmetr üçün 560 dollardan 700 dollara yüksəlib. Bu vəziyyət Balkan dövlətlərini də düşündürür və onları enerji təhlükəsizliyinin təmin olunması üçün yollar axtarmağa vadar edir.

5



### Dostluğa və qardaşlığa əsaslanan üçtərəfli əməkdaşlıq formatı

Azərbaycan, Pakistan və Türkiyə arasında yeni, daha güclü və çoxməzmunlu üçtərəfli əməkdaşlıq formatının təməli isə 2020-ci ilin Vətən müharibəsi dövründə qoyuldu. Pakistan və Türkiyənin Azərbaycana güclü siyasi dəstəyi nəticə etibarilə bu üç dövlət bir-birinə daha da yaxınlaşdı.  
Hazırda Azərbaycan, Pakistan və Türkiyə arasında dövlət rəhbərləri, parlamentlər, xarici işlər nazirləri və müdafiə nazirlikləri ilə üçtərəfli formatda əməkdaşlıq əlaqələri mövcuddur.

7

### "Dəmir yumruq" işə düşsə...



44 günlük müharibənin üzərindən ötən 5 ilə yaxın müddətdə iki ölkə arasında sülh müqaviləsi imzalanmayıbsa, bunun məsuliyyəti möhz Ermənistanın üzərinə düşür. Çünki İrəvan Azərbaycanın irəli sürdüyü və beynəlxalq hüquqa uyğun sülh şərtlərini yerinə yetirməkdən qəsdən yayınır. Konstitusiyasında dəyişiklik etmir ki, bu da bəzə Azərbaycanla qarşı ərazi iddiası gütdüldüyünün göstəricisidir. Eyni zamanda bölgədə kommunikasiyaların açılmasına mane olur, ATƏT-in keçmiş Minsk qrupunun ləğvi üçün ölkəmizlə birgə müaciət etmir, sərhədlərimizə üçüncü qüvvələri - Aİ-nin missiyasını yerləşdirir, geniş silahlanma prosesi həyata keçirir...

8

### Ermənistan xarici siyasətini Avropa İttifaqının diktəsi ilə qurur



Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev yanvarın 7-də yerli televiziya kanallarına verdiyi müsahibədə sülhə mane olan bu məsələyə xüsusi toxunaraq bildirmişdir: "Avropa Komissiyası ilə münasibətlərimizin necə inkişaf edəcəyini söyləmək çətinidir. Amma deməliyəm ki, ötən il məyusluqla dolu bir il oldu. Belə ki, möhz keçən il Avropa İttifaqı normallaşma prosesində birmənalı olaraq Ermənistanın tərəfini tutdu. Sizin də yaxşı bildiyiniz çoxlu fakt var..."

6

## Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin dünya miqyasında həyata keçirdiyi fəaliyyəti təqdir olunur

Prezident İlham Əliyev Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin həmsədrələrini və İdarə Heyətinin üzvlərini qəbul edib



**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 12-də Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin həmsədrəri Vayra Vike-Freyberqa və İsmail Serageldini, keçmiş dövlət və hökumət başçılarını, Mərkəzin İdarə Heyətinin üzvlərini qəbul edib.**

AZƏRTAC xəbər verir ki, qonaqlar, ilk növbədə, COP29-un Azərbaycanda yüksək səviyyədə təşkil olunması və uğurla keçirilməsi münasibətilə dövlətimizin başçısına təbriklərini çatdırdılar. Onlar iqlim gündəliyi və iqlim maliyyələşdirilməsi ilə əlaqədar çox vacib qərarların məhz Bakıda qəbul olduğunu vurğuladılar.

Prezident İlham Əliyev Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin İdarə Heyətinin üzvlərinə COP29-da fəal iştirak etdiklərinə görə təşəkkürünü bildirdi. COP29 zamanı Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzi tərəfindən 16-dan artıq müxtəlif panelin təşkil edildiyini, həmçinin

nin mərkəzinin ayrıca pavilyonunun fəaliyyət göstərdiyini xatırladan dövlətimizin başçısı bütün bunların COP gündəliyinin irəli aparılması işinə töhfə verdiyini dedi.

Vayra Vike-Freyberqa və İsmail Serageldin qeyd etdilər ki, mərkəz böyük Azərbaycan şairi Nizamının məhz humanizm prinsiplərinə, ideyalarına və fəlsəfinə əsaslanaraq, dünya miqyasında humanizmin təşviqinə öz töhfəsini verir.

Dövlətimizin başçısı vurğuladı ki, mərkəzin dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin fəlsəfi əsasında dünya miqyasında həyata keçirdiyi fəaliyyəti təqdir olunur. Bu təsisatın beynəlxalq gündəlikdə duran vacib məsələlərin müzakirəsi baxımından aktiv şəkildə fəaliyyət göstərdiyini, onların həlli yollarının tapılmasına töhfəsini verdiyini deyən Prezident İlham Əliyev bu xüsusda XII Qlobal Bakı Forumunun əhəmiyyətini qeyd etdi və bu tədbirin yeni dünya düzeninin formalaşdırılması ilə bağlı vacib mövzulara həsr olduğunu vurğuladı.

Forumda dünyanın müxtəlif regionlarından 400-ə yaxın nüfuzlu siyasi xadimin iştirak edəcəyini bildiren İsmail Serageldin tədbirdə global aktual problemlərə, bu xüsusda çoxtərəfli diplomatiya və çoxqütblü dünya, BMT-nin gələcək üçün paktı, yeni dünya düzeninin formalaşdırılması, orta güclər və onların yeni dünya düzenində rolu, postmünaqişə dövründə bərpə-quruculuq işləri və bu kimi digər vacib mövzulara həsr edilən panel və müzakirələrin keçiriləcəyini bildirdi.

Prezident İlham Əliyev 2026-cı ildə Azərbaycanın BMT-nin Ümumdünya Şəhərsalma Forumuna evsahibliyi edəcəyini deyərək, bu çərçivədə də ölkəmizlə Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzi və BMT institutları arasında əməkdaşlığın əhəmiyyətinə toxundu.

Dövlətimizin başçısı Mərkəzin İdarə Heyətinin üzvlərinin müxtəlif suallarını cavablandıraraq, görüş müzakirələrlə davam etdi.

Görüş müzakirələrlə davam etdi.

## Azərbaycan BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansı ilə əməkdaşlığı yüksək qiymətləndirir

Prezident İlham Əliyev BMT Baş katibinin müavini qəbul edib



**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 12-də BMT Baş katibinin müavini, BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansının ali nümayəndəsi Migel Anxel Moratinosu qəbul edib.**

AZƏRTAC xəbər verir ki, Migel Anxel Moratinos, ilk növbədə, BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansının fəaliyyətinə göstərdiyi daimi dəstəyə, onun gündəliyində duran məqsəd və məramların beynəlxalq səviyyədə irəli aparılması işinə verdiyi töhfələrə görə dövlətimizin başçısına və Azərbaycan Respublikasına təşəkkürünü bildirdi.

Ölkəmizlə BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansı arasında əməkdaşlıqdan məm-

nunluğunu ifadə edən qonaq Azərbaycan Respublikasının Alyans tərəfindən keçirilən tədbirlərdə fəal iştirakına toxundu, ölkəmizin Alyansa könüllü maliyyə töhfələrinin qurumun fəaliyyətinə vacib dəstək olduğunu vurğuladı.

Dövlətimizin başçısı Azərbaycanın BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansı ilə əməkdaşlığını yüksək qiymətləndirdiyini dedi, təşkilatın fəaliyyətini bundan sonra da dəstəkləyəcəyini bildirdi.

Alyansın gündəliyində duran məsələlərin Azərbaycan Respublikasının siyasəti ilə tam uyğunluq təşkil etdiyini vurğulayan Prezident İlham Əliyev ölkəmizin dünyada sivilizasiyalar və mədəniyyət

yötlər arasında dialoqu yaxından təşviq etdiyini vurğuladı, bu baxımdan Azərbaycanın və BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansının Bakıda keçirdikləri birgə tədbirlərin əhəmiyyətini qeyd etdi.

Söhbət zamanı islamofobiyanın bu gün dünyanı narahat edən vacib mövzulardan biri olduğu qeyd edilərək, bu xüsusda ölkəmizlə Alyans arasında əməkdaşlıq və birgə tədbirlərin keçirilməsi məsələləri ilə bağlı müzakirələr aparıldı.

Görüşdə Azərbaycan ilə BMT, o cümlədən BMT-nin müxtəlif təşkilatları arasında əməkdaşlıqdan məmnunluq ifadə olundu.

## Azərbaycan ilə BMT-nin müxtəlif təşkilatları arasında əməkdaşlıq məmnunluq doğurur

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Cenevrədəki ofisinin baş direktorunu qəbul edib



**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 12-də BMT-nin Cenevrədəki ofisinin baş direktoru Tatyana Valovayanı qəbul edib.**

AZƏRTAC xəbər verir ki, Tatyana Valovaya COP29-un ölkəmizdə uğurlu təşkilinə və iqlim gündəliyi ilə əlaqədar qəbul olunmuş vacib qərarlara görə dövlətimizin başçısına təbriklərini çatdırdı.

Təbriklərə görə minnətdarlığını bildiren Prezident İlham Əliyev BMT-nin ixtisaslaşmış aidiyyəti təşkilatlarını, o cümlədən Cenevrədəki ofisinin rəhbərliyinin də COP29-da fəal təmsil olunmasını və Azərbaycanla əməkdaşlığını məmnunluqla vurğuladı.

Görüşdə Azərbaycan və BMT, həmçinin BMT-nin müxtəlif təşkilatları arasında əməkdaşlıqdan məmnunluq ifadə edildi.

Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin təşkil etdiyi tədbirlərdə BMT-nin Cenevrədəki ofisinin rəhbərliyinin və ixtisaslaşmış strukturlarının nümayəndələrinin iştirakının vacibliyi qeyd olundu.

Söhbət zamanı BMT-nin müəyyənləşdirdiyi Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri ilə

bağlı fikir mübadiləsi aparıldı. Azərbaycanın bu məqsədlərin həyata keçirilməsi istiqamətində sosial, iqtisadi və digər sahələrdə yaxşı nəticələr əldə etdiyi vurğulandı. Həmçinin ölkəmizin milli səviyyədə də dayanıqlı inkişaf məqsədini müəyyənləşdirdiyi bildirildi və bunun da nümunəvi xarakter daşdığı qeyd olundu.

Görüşdə 2026-cı ildə Azərbaycanın UN-Habitat ilə birlikdə Ümumdünya Şəhərsalma Forumuna evsahibliyi edəcəyi vurğulandı, bu xüsusda birgə əməkdaşlıq məsələlərinə dair fikir mübadiləsi aparıldı.

## Bu il Azərbaycan İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının sammitinə evsahibliyi edəcək

Prezident İlham Əliyev İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Baş katibini qəbul edib



**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 12-də İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Baş katibi Əsəd Məcəd Xanı qəbul edib.**

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı bu il Azərbaycanın İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının sammitinə evsahibliyi edəcəyini deyərək, Əsəd Məcəd Xanın ölkəmizə səfərinin Zirvə toplantısına hazırlıq məsələlərinin müzakirəsi üçün yaxşı imkan yaratdığı qeyd etdi. Azərbaycanın İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının fəal üzvü olduğunu vurğulayan Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, ölkəmiz təşkilat çərçivəsində öz dövrlər arasında əməkdaşlığın dərinləşdirilməsinə və gündəlikdə duran məsələlərin irəli aparılmasına öz töhfəsini verməyə hazırdır.

Əsəd Məcəd Xan da öz növbəsində Azərbaycanın İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının fəal üzvü olduğunu dedi və ölkəmizin təşkilatın alt strukturlarına evsahibliyi etməsinə, gündəlikdə duran məsələlərin həyata keçirilməsi işinə daim dəstək verməsinə məmnunluqla vurğuladı. Qonaq təşkilata üzv dövlətlərin tarixi, mədəni və coğrafi yaxınlığı, din və digər sahələrdə ortaq dəyərləri, bənzərlikləri bölüşdüyünü deyərək, təşkilat çərçivəsində əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi üçün böyük imkanların və perspektivlərin olduğunu qeyd etdi.

Söhbət zamanı Azərbaycan ilə İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı arasında əməkdaşlığın inkişaf perspektivlərinə dair fikir mübadiləsi aparıldı.

Baş katib Əsəd Məcəd Xan ölkəmizin beynəlxalq tədbirlərin keçirilməsi sahəsində zəngin təcrübəyə malik olduğunu, xüsusilə COP29-u uğurla keçirdiyini vurğuladı və İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının sammitinin də Azərbaycan tərəfindən yüksək səviyyədə təşkil ediləcəyinə əminliyini bildirdi.

Qonaq səfər çərçivəsində XII Qlobal Bakı Forumunda iştirak edəcəyini məmnunluqla vurğuladı və bu forumun dünya miqyasında global məsələlərin müzakirəsi baxımından vacib platformalardan biri olduğunu qeyd etdi.

Söhbət zamanı Azərbaycan ilə İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı arasında əməkdaşlığın inkişaf perspektivlərinə dair fikir mübadiləsi aparıldı.

## Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Sosial müavinətlərin məbləğinin artırılması haqqında" 2013-cü il 29 avqust tarixli 973 nömrəli və "Dayanıqlı və Operativ Sosial Təminat Agentliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında" 2018-ci il 10 dekabr tarixli 387 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi barədə

### Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. "Sosial müavinətlərin məbləğinin artırılması haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 29 avqust tarixli 973 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013, № 8, maddə 916 (Cild I) 1.1.2-ci, 1.1.3-cü və 1.1.4-cü yarımbəndlərinin birinci abzaslarınaşğıdakı redaksiyada verilsin:

"1.1.2. əlillik ümumi xəstəliklə, hərbi xidmət dövrü ilə, istehsalat zədəsi ilə, peşə xəstəliyi ilə, hərbi əməliyyatlar keçirilən zondada olmaqla, Çernobil AES-də qəzanın ləğvi ilə, terror hadisəsi ilə əlaqədar səbəblərdən baş verdikdə əlilliyə görə müavinət";

"1.1.3. əlillik Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün, müstəqilliyinin və konstitusiyası quruluşunun müdafiəsi ilə, 1990-cı ilin 20 Yanvar hadisələri ilə əlaqədar səbəblərdən baş verdikdə";

"1.1.4. əlillik Çernobil AES-də hərbi xidmət vəzifələrini (xidməti vəzifələri) yerinə yetirməklə və ya hərbi xidmət vəzifələrini (xidməti vəzifələri) yerinə yetirməklə əlaqədar səbəblərdən baş verdikdə";

2. "Dayanıqlı və Operativ Sosial Təminat Agentliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 10 dekabr tarixli 387 nömrəli Fərmanında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 12 (I kitab), maddə 2544 (Cild I); 2024, № 5 (I kitab), maddə 529, № 8, maddə 943, № 9, maddə 1000, № 12 (II kitab), maddə 1383) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

2.1. həmin Fərmanla təsdiq edilmiş "Dayanıqlı və Operativ Sosial Təminat Agentliyinin Nizamnaməsi" üzrə:

- 2.1.1. 2-ci hissə üzrə:
  - 2.1.1.1. adından "MƏQSƏDİ VƏ" sözləri çıxarılsın;
  - 2.1.1.2. 2.1-ci bənd ləğv edilsin;
  - 2.1.2. 3-cü hissə üzrə:
    - 2.1.2.1. 3.1.2-ci yarımbənddə "Nazirliyin müvafiq qurumlarının" sözləri "Nazirlik sistemində daxil olan müvafiq qurumların" sözləri ilə, "Nazirliyin müvafiq qurumları" sözləri "Nazirlik sistemində daxil olan müvafiq qurumlar" sözləri ilə əvəz edilsin;
    - 2.1.2.2. 3.1.9-cü yarımbənddə "Nazirliyin aidiyyəti qurumları" sözləri "Nazirlik sistemində daxil olan aidiyyəti qurumlar" sözləri ilə əvəz edilsin;
    - 2.1.2.3. 3.1.13-cü yarımbənd aşağıdakı redaksiyada verilsin:
      - 3.1.13. Nazirliyin aidiyyəti struktur bölmələri ilə birlikdə müvafiq sahədə elektron xidmətləri "Dövlət informasiya ehtiyatları və sistemlərinin formalaşdırılması, aparılması, inteqrasiyası və arxivləşdirilməsi Qaydaları"nın təsdiq edilməsi və elektron hökumətlə bağlı bəzi tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respubli-

kası Prezidentinin 2018-ci il 12 sentyabr tarixli 263 nömrəli Fərmanına uyğun olaraq təşkil etmək";

2.1.2.4. 3.2.20-ci yarımbənddə "fəaliyyət istiqamətlərinə aid məsələlərə bağlı" sözləri "sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.1.2.5. 3.2.21-ci yarımbənddə "Nazirliyin digər qurumlarının" sözləri "Nazirlik sistemində daxil olan digər qurumların" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.1.3. 4-cü hissə üzrə:

2.1.3.1. 4.7.4-cü yarımbənddə "əməkhaqqı" sözü "əməyin ödənişi" sözləri ilə, "əməkhaqlarının" sözü "əməkhaqlarının məbləğini (vəzifə maaşını, vəzifə maaşına əlavələri, mükafatları və digər ödənişləri) sözləri ilə və "Nazirliyin digər qurumlarından" sözləri "Nazirlik sistemində daxil olan digər qurumlardan" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.1.3.2. 4.7.7-ci yarımbənddən "tərəmə" sözü çıxarılsın;

2.1.3.3. 4.8-ci bəndin dördüncü cümləsində "qərarlar" sözdündən sonra "açıq səvermə yolu ilə" sözləri əlavə edilsin;

2.1.3.4. 4.12-ci bənddə "iclasın" sözü "habelə İdarə Heyətinin sədrinə və Şuranın iclaslarına dəvət olunan şəxslərə Şuranın iclaslarının" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.1.3.5. aşağıdakı məzmununda 4.12-1 - 4.12-3-cü bəndlər əlavə edilsin:

"4.12-1. Şuranın iclasının nəticəsi Şura üzvlərinin və katibinin imzaladığı protokolda əks olunmaqla rəsmiləşdirilir. Şuranın katibi Şuranın iclasında iştirak edə bilmədikdə Şuranın sədri onu əvəz edəcək şəxsi təyin edir. Şura protokolu təsdiq edərək İdarə Heyətinin sədrinə göndərir.

4.12-2. Şuranın katibini Şuranın üzvü olmayan əməkdaşlar sırasından Şuranın sədri təyin edir və Şuranın katibi Şuranın sədrinə hesabat verir.

4.12-3. Şuranın katibi:

4.12-3.1. Şuranın iclaslarını təşkil edir;

4.12-3.2. bu Nizamnamənin 4.12-ci bəndində nəzərdə tutulmuş vəzifəni icra edir;

4.12-3.3. Şuranın iclaslarının protokollarını tərtib edir və imzalamaq üçün Şuranın üzvlərinə təqdim edir;

4.12-3.4. Şuranın qərarlarının layihələrini hazırlayır, baxılmaq və imzalanmaq üçün Şuranın sədrinə təqdim edir;

4.12-3.5. Şuranın qəbul etdiyi qərarların aidiyyəti üzrə göndərilməsini təmin edir.";

2.1.3.6. 4.13.1-ci yarımbənddə "rəhbərlik edir" sözlərindən sonra "habelə özünün və İdarə Heyəti üzvlərinin qanunvericiliyə zidd olan qərarlarını ləğv edir" sözləri əlavə edilsin;

2.1.3.7. aşağıdakı məzmununda 4.13-1-ci bənd əlavə edilsin:

"4.13-1. Şuranın sədri müvəqqəti olmadıqda, onun səlahiyyətlərini müvafiq ömrlə Şura üzvləri arasından sədrin müəyyən etdiyi şəxs icra edir.";

2.1.3.8. 4.16-cı bəndin ikinci cümləsində "3" rəqəmi "5 (beş)" sözləri ilə, "iki üzvdən" sözləri "onun 4 (dörd) müavinindən" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.1.3.9. 4.17-ci bənddə "üzv" sözü "müavinlərdən biri" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.1.3.10. 4.18-ci bəndin birinci cümləsində "iki" sözü "bir" sözü ilə əvəz edilsin;

2.1.3.11. aşağıdakı məzmununda 4.20.1-1-ci yarımbənd əlavə edilsin:

"4.20.1-1. müavinləri və struktur bölmələrinin rəhbərləri arasında vəzifə bölgüsü aparır";

2.1.3.12. 4.20.7-ci yarımbənddə "Agentliyin" sözü "özünün və Agentliyin struktur bölmələrinin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.1.3.13. 4.20.11-ci və 4.20.15-ci yarımbəndlərdə "əməkhaqqı" sözü "əməyin ödənişi" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.1.4. 5-ci hissə üzrə:

2.1.4.1. adında "MALİYYƏ-TƏSƏRRUFAT FƏALİYYƏTİ" sözləri "MALİYYƏ FƏALİYYƏTİNİN ƏSASLARI" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.1.4.2. aşağıdakı məzmununda 5.4-1-ci bənd əlavə edilsin:

"5.4-1. Agentliyin mənfəəti bu Nizamnamədə nəzərdə tutulmayan məqsədlər üçün yalnız Nazirliyin qərarı ilə dövlət büdcəsinə köçürülə bilər";

2.1.5. 7.2-ci bənddə "uçot aparır və statistik hesabatları tərtib" sözləri "hesabatları tərtib və təqdim" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2. həmin Fərmanla təsdiq edilmiş "DOST" mərkəzlərində göstərilən xidmətlərin siyahısı" yeni redaksiyada verilsin (əlavə olunur);

2.3. həmin Fərmanla təsdiq edilmiş "DOST" mərkəzlərində xidmət göstərilməsi Qaydası" üzrə:

2.3.1. 3-cü hissə üzrə:

2.3.1.1. 3.2.6-cü yarımbənddə "Nazirliyin aidiyyəti qurumlarının" sözləri "Nazirlik sistemində daxil olan aidiyyəti qurumların" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.3.1.2. 3.4-cü bənd ləğv edilsin;

2.3.2. 4.1.6-cı yarımbənddə "Nazirliyin aidiyyəti qurumları" sözləri "Nazirlik sistemində daxil olan aidiyyəti qurumlar" sözləri ilə əvəz edilsin.

**İlham ƏLİYEV,**

*Azərbaycan Respublikasının Prezidenti*

Bakı şəhəri, 12 mart 2025-ci il

## "Hava daşımaları üzrə rəsmiyyətin sadələşdirilməsinə dair Dövlət Proqramı"nın təsdiq edilməsi haqqında

### Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 3-cü və 32-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, "Aviasiya haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 22 dekabr tarixli 1058-VIQ nömrəli Qanununun icrası ilə əlaqədar **qərara alıram**:

1. "Hava daşımaları üzrə rəsmiyyətin sadələşdirilməsinə dair Dövlət Proqramı" (bundan sonra - Dövlət Proqramı) təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

2.1. doqquz ay müddətində:

2.1.1. hava daşımaları üzrə rəsmiyyətin sadələşdirilməsinə dair qaydalarla bağlı təkliflərini hazırlayb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

2.1.2. hava daşımaları üzrə rəsmiyyətin sadələşdirilməsinə dair Komissiyanın tərkibi və onun əsasnaməsi ilə bağlı təkliflərini hazırlayb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

2.2. bu Sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi:

3.1. bu Sərəncamın 1-ci hissəsi ilə təsdiq edilən Dövlət Proqramında nəzərdə tutulan tədbirlərin həyata keçirilməsinə əlaqələndirsin;

3.2. Dövlət Proqramında nəzərdə tutulmuş tədbirlərin icra vəziyyəti barədə ildə bir dəfə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

3.3. hava limanlarının hava daşımaları üzrə rəsmiyyətin sadələşdirilməsinə dair proqramlarının on iki ay müddətində hazırlanb təsdiq edilməsinə nəzarəti təmin etsin.

4. Dövlət Proqramında nəzərdə tutulmuş tədbirlərin icrasının monitorinqini və qiymətləndirilməsini Azərbaycan Respublikası Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin sifarişində İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi həyata keçirsin.

**İlham ƏLİYEV,**

*Azərbaycan Respublikasının Prezidenti*

Bakı şəhəri, 12 mart 2025-ci il

Sərəncamın əlavəsi ilə [www.azerbaijan-news.az](http://www.azerbaijan-news.az) saytında tanış ola bilərsiniz.

## "Sazişlərin Azərbaycan Respublikası Rəqəbat Məcəlləsində qeyd olunan şərtlərə cavab verməsinə, həmçinin texnologiyanın transferti, bazarın tədqiqi və inkişafı ilə əlaqəli sazişlərin istisna edilməsinə dair meyarlar"ın təsdiq edilməsi haqqında

### Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

№ 65

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikası Rəqəbat Məcəlləsinin təsdiq edilməsi, qüvvəyə minməsi və bununla bağlı hüquqi tənzimləmə haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 8 dekabr tarixli 1051-VIQ nömrəli Qanununun təbiiqi və bununla əlaqədar bəzi məsələlərin tənzimlənməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2024-cü il 23 yanvar tarixli 2451 nömrə-

li Fərmanının 2.4.3-cü yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1. "Sazişlərin Azərbaycan Respublikası Rəqəbat Məcəlləsində qeyd olunan şərtlərə cavab verməsinə, həmçinin texnologiyanın transferti, bazarın tədqiqi və inkişafı ilə əlaqəli sazişlərin istisna edilməsinə dair meyarlar" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2. Bu Qərarla dəyişiklik Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il

Bakı şəhəri, 10 mart 2025-ci il

**Əli ƏSƏDOV,**

*Azərbaycan Respublikasının Baş naziri*

6 oktyabr tarixli 2328 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "İcra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının layihələrinin hazırlanması, razılaşdırılması, qəbul edilməsi və dərc edilməsi qaydası haqqında Əsasnamə"nin 3.5-ci bəndinə uyğun edilə bilər.

**Əli ƏSƏDOV,**

*Azərbaycan Respublikasının Baş naziri*

Qərarın əlavəsi ilə [www.azerbaijan-news.az](http://www.azerbaijan-news.az) və [nk.gov.az](http://nk.gov.az) saytında tanış ola bilərsiniz.

## "Müvafiq bazarda bazar paylarının hesablanması, müvafiq bazarın məhsul və coğrafi sərhədlərinin, həcmnin, strukturunun və iştirakçılarının müəyyən edilməsi Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında

### Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

№ 66

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikası Rəqəbat Məcəlləsinin təsdiq edilməsi, qüvvəyə minməsi və bununla bağlı hüquqi tənzimləmə haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 8 dekabr tarixli 1051-VIQ nömrəli Qanununun təbiiqi və bununla əlaqədar bəzi məsələlərin tənzimlənməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2024-cü il 23 yanvar tarixli 2451 nömrə-

li Fərmanının 2.4.4-cü yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1. "Müvafiq bazarda bazar paylarının hesablanması, müvafiq bazarın məhsul və coğrafi sərhədlərinin, həcmnin, strukturunun və iştirakçılarının müəyyən edilməsi Qaydası" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2. Bu Qərarla dəyişiklik Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 6 oktyabr tarixli 2328 nömrəli Fərmanı

Bakı şəhəri, 10 mart 2025-ci il

**Əli ƏSƏDOV,**

*Azərbaycan Respublikasının Baş naziri*

ilə təsdiq edilmiş "İcra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının layihələrinin hazırlanması, razılaşdırılması, qəbul edilməsi və dərc edilməsi qaydası haqqında Əsasnamə"nin 3.5-ci bəndinə uyğun edilə bilər.

**Əli ƏSƏDOV,**

*Azərbaycan Respublikasının Baş naziri*

Qərarın əlavəsi ilə [www.azerbaijan-news.az](http://www.azerbaijan-news.az) və [nk.gov.az](http://nk.gov.az) saytında tanış ola bilərsiniz.

## "Azərbaycan Respublikasının Rəqəbat Məcəlləsinə uyğun olaraq maliyyə sanksiyalarının hesablanması və təbiiqi meyarları və Qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında

### Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

№ 67

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikası Rəqəbat Məcəlləsinin təsdiq edilməsi, qüvvəyə minməsi və bununla bağlı hüquqi tənzimləmə haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 8 dekabr tarixli 1051-VIQ nömrəli Qanununun təbiiqi və bununla əlaqədar bəzi məsələlərin tənzimlənməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2024-cü il

23 yanvar tarixli 2451 nömrəli Fərmanının 2.4.8-ci yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1. "Azərbaycan Respublikasının Rəqəbat Məcəlləsinə uyğun olaraq maliyyə sanksiyalarının hesablanması və təbiiqi meyarları və Qaydaları" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2. Bu Qərarla dəyişiklik Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 6 oktyabr tarixli 2328 nömrəli Fərmanı ilə təs-

Bakı şəhəri, 10 mart 2025-ci il

**Əli ƏSƏDOV,**

*Azərbaycan Respublikasının Baş naziri*

diq edilmiş "İcra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının layihələrinin hazırlanması, razılaşdırılması, qəbul edilməsi və dərc edilməsi qaydası haqqında Əsasnamə"nin 3.5-ci bəndinə uyğun edilə bilər.

**Əli ƏSƏDOV,**

*Azərbaycan Respublikasının Baş naziri*

Qərarın əlavəsi ilə [www.azerbaijan-news.az](http://www.azerbaijan-news.az) və [nk.gov.az](http://nk.gov.az) saytında tanış ola bilərsiniz.

## Albaniya Prezidenti Azərbaycana işgüzar səfərə gəlib



Albaniya Respublikasının Prezidenti Bayram Beqay XII Qlobal Bakı Forumunda iştirak etmək məqsədilə martın 12-də Azərbaycan Respublikasına işgüzar səfərə gəlib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda Albaniya Prezidenti Bayram Beqayı xarici işlər nazirinin müavini Elnur Məmmədov və digər rəsmi şəxslər qarşıladılar.

## "Dövlət və qeyri-dövlət uşaq müəssisələrində göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinə dair tələblər"in təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

№ 68

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Uşaq hüquqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il 29 noyabr tarixli 78-VIIQD nömrəli Qanununun təbiiqi və "Uşaq hüquqları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun təbiiqi edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 24 av-

qust tarixli 761 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2024-cü il 24 dekabr tarixli 262 nömrəli Fərmanının 2.1.1-ci yarımbəndinin və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 27 noyabr tarixli 2306 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Uşaqlara dair Strategiyanın həyata keçirilməsi üzrə 2020-2025-ci illər üçün Fəaliyyət Planı"nın 5.1.3-cü yarımbəndinin icrasını təmin etmək məq-

Bakı şəhəri, 10 mart 2025-ci il

sədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

"Dövlət və qeyri-dövlət uşaq müəssisələrində göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinə dair tələblər" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

**Əli ƏSƏDOV,**

*Azərbaycan Respublikasının Baş naziri*

Qərarın əlavəsi ilə [www.azerbaijan-news.az](http://www.azerbaijan-news.az) və [nk.gov.az](http://nk.gov.az) saytında tanış ola bilərsiniz.

## "Mülki hava limanları və (və ya) aerodromların istismara yararlılıq, aeronaviqasiya təchizatı və təminatı, təhlükəsizlik tələblərinin təminatı baxımından sertifikatlaşdırılması, hava limanlarına və (və ya) aerodromlara uyğunluq sertifikatının alınması, onların dövlət qeydiyyatına alınması Qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında

### Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

№ 69

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Aviasiya haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 22 dekabr tarixli 1058-VIQ nömrəli Qanununun təbiiqi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2024-cü il 15 fevral tarixli 1 nömrəli Fərmanının 2.3.5-ci ya-

rımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

"Mülki hava limanları və (və ya) aerodromların istismara yararlılıq, aeronaviqasiya təchizatı və təminatı, təhlükəsizlik tələblərinin təminatı baxımından sertifikatlaşdırılması, hava limanlarına və (və ya)

aerodromlara uyğunluq sertifikatının alınması, onların dövlət qeydiyyatına alınması Qaydaları" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

**Əli ƏSƏDOV,**

*Azərbaycan Respublikasının Baş naziri*

Qərarın əlavəsi ilə [www.azerbaijan-news.az](http://www.azerbaijan-news.az) və [nk.gov.az](http://nk.gov.az) saytında tanış ola bilərsiniz.



## Şimali Makedoniya Azərbaycanla əlaqələrin inkişafına böyük əhəmiyyət verir

Martın 12-də Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova ölkəmizdə səfərdə olan Şimali Makedoniya Respublikasının Prezidenti Qordana Silyanovska-Davkovanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə qonağı Milli Məclisdə salamlamaqdan məmnunluğunu bildiren spiker Sahibə Qafarova diqqətə çatdırıb ki, iki ölkə arasında siyasi əlaqələrin inkişafında yüksək səviyyəli səfərlər və görüşlər xüsusi rol oynayır. Spiker bu səfərin ölkələrimiz arasında münasibətlərin daha da genişlənməsinə güclü töhfə verəcəyinə inamını ifadə edib.

Bildirilib ki, bu səfər Azərbaycan və Şimali Makedoniya arasında diplomatik əlaqələrin qurulmasının 30 illik yubileyi ilə üst-üstə düşür.



Ötən illər ərzində Azərbaycan və Şimali Makedoniya dostluq, qarşılıqlı hörmət və faydalı əməkdaşlıq prinsiplərinə əsaslanaraq ikitərəfli əlaqələr qurulub.

Söhbət zamanı qeyd olunub ki, bu gün iqtisadiyyat, ticarət, sərmayə, enerji, nəqliyyat, kənd təsərrüfatı və digər sahələrdə əlaqələri gücləndirmək və əməkdaşlığı inkişaf etdirmək üçün yaxşı perspektivlər mövcuddur və bu məsələlər ölkə başçıları arasında keçirilən görüşdə müzakirə edilmişdir.

Azərbaycanda olmaqdan məmnunluğunu bildiren Şimali Makedoniya Respublikasının Prezidenti Qordana Silyanovska-Davkova Azərbaycanı dost və yaxın ölkə adlandıraraq, ölkəsinin Azərbaycanla əlaqələrin inkişafına böyük əhəmiyyət verdiyini diqqətə çatdırıb.

Qonaq səfər çərçivəsində Prezident İlham Əliyevlə keçirdiyi görüş barədə təəssürlərini bölüşüb. O, "yaşıl enerji"yə keçidin perspektivləri, Azərbaycanın bu sahədə

gördüyü işlər, COP29 konfransının və XII Qlobal Bakı Forumunun bu sahəyə verəcəyi mühüm töhfələr barədə fikirlərini açıqlayıb.

Söhbət zamanı spiker Sahibə Qafarova diqqətə çatdırıb ki, ikitərəfli və çoxtərəfli əlaqələrə müsbət və əhəmiyyətli təsir göstərən amillərdən biri parlamentlər arasındakı qarşılıqlı əlaqələrdir. Bu baxımdan qanunverici orqanlar arasında münasibətlərin daha da genişləndirilməsinin, o cümlədən beynəlxalq parla-

ment təşkilatları çərçivəsində əməkdaşlığın gücləndirilməsinin vacibliyi qeyd edilmişdir.

Söhbət zamanı Milli Məclisin Sədri qonağa Azərbaycanın öz torpaqlarını işğaldan azad edərək ərazi bütövlüyünü və suverenliyi bərpa etməsi, Ermənistanla sülh prosesinin gedişi, Azərbaycanın Avropa ölkələrinin enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasındakı rolu barədə məlumat verib.

Görüşdə təhsil və mədəniyyət sahələrindəki əməkdaşlığın əhəmiyyəti qeyd olunaraq, vurğulanıb ki, humanitar sahədə əməkdaşlıq ölkələrimiz və xalqlarımız arasında əlaqələrin möhkəmlənməsinə mühüm töhfə verir. Prezident Qordana Silyanovska-Davkova Azərbaycanın zəngin mədəni irsə malik olduğunu söyləyib.

Görüşdə qarşılıqlı maraqlı doğuran digər mövzularda da müzakirələr aparılıb.

"Azərbaycan"

## Şimali Makedoniya Prezidenti Xalça Muzeyi ilə tanış olub

Ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan Şimali Makedoniya Respublikasının Prezidenti Qordana Silyanovska-Davkova martın 12-də Azərbaycan Milli Xalça Muzeyi ilə tanış olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, muzeyin direktoru Əminə Məlikova ali qonağa xalqımızın qədim xalçaçılıq sənəti, onun tarixi, adət-ənənəsi haqqında məlumat verib. Bildirilib ki, Azərbaycan xalçaçılıq sənətinin əsas bədii istiqamətlərini əks etdirən muzeyin kolleksiyası istifadə olunan materialların, toxuma texnikalarının, xalçalara məxsus zərif və dərin bədii xüsusiyyətlərin harmoniyasını nümayiş etdirir.

Diqqətə çatdırılıb ki, muzeyin kolleksiyasının "qızıl fondu"nu Azərbaycanın 7 regionunun - Quba, Bakı, Şirvan, Gəncə, Qazax, Qarabağ və Təbrizin xovlu və xovsuz xalça nümunələri təşkil edir. Bununla yanaşı, ekspozisiyada digər dekorativ-tərtib sənət nü-



munələri də nümayiş olunur. Xalçalar xalqın həyat və məişətini əks etdirən, insan, heyvan, quş, bitki ornamentləri ilə zəngin olan sənət əsərləridir.

Qeyd olunub ki, Azərbaycanın birinci xanımı, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın böyük səyləri sayəsində milli xalçaçı-

lıq sənəti 2010-cu il noyabrın 16-da UNESCO-nun Qeyri-Maddi Mədəni İrs Siyahısına daxil edilmişdir.

Ali qonaq, həmçinin muzeydə xalçatoxuma prosesini izləyib və xalçatoxuma təcrübəsində iştirak edib.

Sonra Şimali Makedoniya Prezidentinə Azərbaycanın qədim kəlağayı haqqında məlumat verilib. Qordana Silyanovska-Davkova kəlağayının hazırlanma üsulu, onun üzərindəki ənənəvi naxışların daşdığı mənalar barədə ətraflı məlumatlandırılıb.

Daha sonra Şimali Makedoniya Prezidenti muzeyin xatirə kitabına ürok sözlərini yazıb.

Sonda ali qonağa Azərbaycan Milli Xalça Muzeyinin 55 illiyinə həsr olunmuş kitab hədiyyə edilmişdir.

Maddi-mədəni irsimizlə yanaşı, muzey binasının orijinal görünüşü, ekspozisiya zallarının qeyri-adi quruluşu Şimali Makedoniya Prezidentində xoş təəssürat yaradıb.

## Şimali Makedoniya Prezidenti "Atəşgah məbədi"ndə olub

Ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan Şimali Makedoniya Respublikasının Prezidenti Qordana Silyanovska-Davkova martın 12-də "Atəşgah məbədi" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu ilə tanış olub.

AZƏRTAC bildirir ki, məbəddə tanışlıq zamanı ali qonağa bu qədim abidənin tarixi haqqında ətraflı məlumat verildi. Qeyd edildi ki, Bakının

mərkəzinin 30 kilometrliyində, Suraxanı rayonu ərazisində yerləşən "Atəşgah məbədi" demək olar bütün dünyada tanınır. Qədim dövrlərdə bu ərazidə atəşpərəstlərin məbədi yerləşib. Əbədi alova mistik əhəmiyyət verən atəşpərəstlər müqəddəs oda sitayiş etmək üçün buraya gəlirdilər.

Diqqətə çatdırılıb ki, XV-XVII əsrlərdə ticarət karvanları ilə Abşeronu gələn atəşpərəst hindular Suraxanı-



nı ziyarət ediblər. Hindli təcirlər qədim məbədin yerində yeni tikililər inşa ediblər. "Atəşgah məbədi"nin ən erkən tikili 1713-cü ilə aiddir. XVIII əsrdə məbədin ətrafında ibadətqah, hücrələr, karvansara inşa edilmişdir.

Məlumat verildi ki, 2012-ci ilin sentyabrından Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə məbəddə bitişik ərazilərdə abadlıq işləri aparılıb, yardımçı binalar tikilib.

## Azərbaycanla Şimali Makedoniya arasında diplomatik və xidməti pasport sahibləri üçün viza rejimi ləğv edilir

Martın 12-də Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Şimali Makedoniyanın xarici işlər və ticarət naziri Timko Muçunski ilə görüşüb.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, görüş zamanı Azərbaycan və Şimali Makedoniya arasında mövcud ikitərəfli əməkdaşlıq gündəliyi, siyasi dialoqun inkişafı, iqtisadi, ticarət, enerji və turizm sahələrində əməkdaşlığın genişləndirilməsi məsələləri müzakirə olundu.

Ceyhun Bayramov Azərbaycan və Şimali Makedoniya arasında dostluq və tərəfdaşlıq münasibətlərinin daha da möhkəmləndirilməsinin əhəmiyyətini vurğulayaraq, qarşılıqlı səfərlərin



və yüksək səviyyəli təmasların əməkdaşlığın inkişafına töhfə verdiyini diqqətə çatdırıb.

İkitərəfli əməkdaşlığın inkişafı üçün yeni imkanların müəyyən edilməsinin, ticarət və investisiya sahəsində əlaqələrin genişləndirilməsinin vacibliyi qeyd edilmişdir.

Nazirlər iki ölkə arasında enerji sahəsində əməkdaşlığın perspektivlərini mü-

zakirə edərək, Azərbaycanın enerji təchizatçısı və tranzit ölkə kimi Avropanın enerji təhlükəsizliyinə verdiyi töhfəni qeyd ediblər. Bu çərçivədə bərpə olunan enerji və alternativ enerji mənbələri sahəsində əməkdaşlıq imkanlarının genişləndirilməsi məsələləri diqqətə çatdırılıb.

Görüşdə, həmçinin turizm sahəsində əlaqələrin inkişafı üçün potensial imkanlar dəyərləndirilib. Ölkələrimizin zəngin mədəni irsi və turizm imkanlarının tanıdılması istiqamətində birgə işlərin həyata keçirilməsinin əhəmiyyəti vurğulanıb.

Ceyhun Bayramov postmünəvişə dövrdə bölgədə vəziyyət, bərpə-yenidənqurma işləri, mina təhdidləri, Azərbaycan və Ermənistan arasında

normallaşma prosesi barədə həmkarına məlumat verərək, bölgədə sülhün və təhlükəsizliyin bərqərar olunması istiqamətində ölkəmizin səylərini diqqətə çatdırıb.

Tərəflər, həmçinin beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində Azərbaycan və Şimali Makedoniya arasında əməkdaşlıq imkanlarını nəzərdən keçirib, qarşılıqlı maraqlı doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Görüşdən sonra Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Şimali Makedoniya Respublikası Hökuməti arasında diplomatik və xidməti pasport sahiblərinin viza tələbindən azad edilməsinə dair işləri, mina təhdidləri, Azərbaycan və Ermənistan arasında

## Azərbaycan və Çin bir çox sahələrdə uğurla əməkdaşlıq edir



Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Çinin Xarici Siyasət üzrə Xalq İnstitutunun nümayəndə heyətinin rəhbəri, Çin hökumətinin Avropa məsələləri üzrə keçmiş xüsusi nümayəndəsi Vu Honqbo ilə görüşüb.

Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə görüşdə Bakıda keçiriləcək XII Bakı Qlobal Forumunun əhəmiyyəti ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılaraq, qeyd olunub ki, Nizamı Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzi global problemləri həll edən aparıcı beynəlxalq qurumlardan birinə çevrilib. Mərkəzin yaradıldığı gündən qlobal ictimaiyyəti narahat edən məsələlərin müzakirə olunduğu və bu gün üzlaşdiyimiz aktual problemlərin həlli yollarının axtarıldığı bir platforma olduğu diqqətə çatdırılıb.

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Çinlə əməkdaşlı-

ğın ölkəmiz üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb etdiyini deyərək, bu əlaqələrin strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə yüksəldiyini bildirdi. Onun sözlərinə görə, hazırda ölkələrimiz bir çox sahələrdə uğurla əməkdaşlıq edir. Ölkələrimizin bir çox məsələlərdə qarşılıqlı dəstək nümayiş etdirdiyi məmnunluqla xatırlanıb.

Ölkələrimiz arasında yüksək səviyyədə münasibətlərin qurulmasında dövlət başçıları, qarşılıqlı etimada əsaslanan yüksək səviyyəli siyasi dialoqun xüsusi rolu qeyd olunub. Söhbət zamanı Azərbaycan Respublikası və Çin Xalq Respublikası arasında strateji tərəfdaşlığın yaradılması haqqında Birgə Bəyannamənin önəmi vurğulanıb.

Görüşdə ölkələrimizin qanunverici orqanları arasında da münasibətlərə diqqət yönəldilərək, iki ölkənin parlamentləri arasında səmərəli əməkdaşlığın mövcud olduğu bildirilib. Milli Məclisin Səd-

ri parlament təmsilçiləri arasında da təmasların, qarşılıqlı səfərlərin, əlaqələrin daha da genişlənməsinə töhfə verdiyini söyləyib.

Vu Honqbo XII Bakı Qlobal Forumunda iştirak etməkdən məmnunluğunu bildirərək, tədbirin yüksək səviyyədə təşkil olunduğunu söyləyib. O, Azərbaycanın evsahibliyi ilə COP29-un uğurla təşkil olunduğunu bildirərək, Çinin də bu prosedə öz töhfəsini verdiyini diqqətə çəkib.

Söhbət zamanı hazırda dünyada dəyişən geosiyasi vəziyyət, mövcud çağırışlar fonunda baş verən bir sıra proseslərin ciddi narahatlıq doğurduğu qeyd edilərək, çoxtərəfli əməkdaşlığın əhəmiyyəti bir daha diqqətə çatdırılıb.

Görüşdə qarşılıqlı maraqlı doğuran digər məsələlər haqqında da fikir mübadiləsi aparılıb.

"Azərbaycan"

## Milli Məclisdə görüş



Martın 12-də Milli Məclisin Sədr müavini Ziyafət Əsgərov XII Qlobal Bakı Forumunda iştirak etmək məqsədilə ölkəmizdə səfərdə olan Polşa Respublikası Senatı Marşalının müavini Mi-xail Kaminski ilə görüşüb.

Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə bildirilib ki, qonağı salamlayan Ziyafət Əsgərov Nizamı Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin təşkil etdiyi forumun global çağırışlar fonunda aktual məsələləri müzakirə etmək, müxtəlif ölkələrdən olan ali səviyyəli qonaqları bir araya gətirərək fikir mübadiləsi aparmaq və beynəlxalq əməkdaşlığı gücləndirmək məqsədi daşdığı bildirib.

O, Azərbaycan-Polşa münasibətlərinin yalnız diplomatik sferada deyil, o cümlədən iqtisadi, mədəni, siyasi sahələrdə də yüksələn xətt üzrə inkişaf etdiyini vurğulayıb. Ziyafət Əsgərov Polşa və Azərbaycan arasında neft-qaz sahəsindəki əməkdaşlığın təkcə ikitərəfli münasibətlərin inkişafına deyil, eyni zamanda Azər-

baycanın Avropaya qaz tədarükündə oynadığı strateji rola və regionun enerji təhlükəsizliyinə mühüm töhfə verdiyindən də söz açdı.

Qonaq Polşa Respublikası Senatı adından göstərilən qonaqpərvərliyə görə təşəkkürünü bildirdi. O, Azərbaycandakı dini və irqi tolerantlıq ənənələrinin yüksək qiymətləndirilərək, ölkəmizin müxtəlif mədəniyyət və konfessiyaların dinc birgə yaşayışına verdiyi töhfəni xüsusi vurğulayıb.

Söhbətdə Polşa və Azərbaycan arasında parlamentlərarası əlaqələrin iki ölkə arasında siyasi, iqtisadi və mədəni əməkdaşlığın möhkəmlənməsinə töhfə verərək, qarşılıqlı anlayışın və strateji tərəfdaşlığın güclənməsinə xidmət etməsindən bəhs olunub.

Görüşün sonunda tərəflər Azərbaycan-Polşa münasibətlərinin gələcəkdə daha da inkişaf edəcəyinə və qarşılıqlı əməkdaşlığın yeni perspektivlər qazanacağına ümid etdiklərini bildirdilər.

"Azərbaycan"

## Azərbaycan və İran XİN başçıları regional məsələləri müzakirə ediblər

Martın 12-də Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov İran İslam Respublikasının xarici işlər naziri Seyid Abbas Ərağci arasında telefon danışığı baş tutub.

Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, telefon danışığı zamanı Azərbaycan-İran ikitərəfli və re-

gional münasibətlərindən irəli gələn məsələlər müzakirə olundu.

Ceyhun Bayramov mövcud Azərbaycan-İran əlaqələrinin inkişafında siyasi dialoqun əhəmiyyətini vurğulayıb. Azərbaycan ilə İran arasında enerji, nəqliyyat və investisiya sahələrində həyata keçirilən birgə layihələrin strateji əhəmiyyət daşıdığı qeyd edilmişdir.

Xüsusilə, İran ərazisindən keçən nəqliyyat dəhlizlərinin, eləcə də Azər-

baycanın qərb regionları ilə onun Naxçıvan Muxtar Respublikasını birləşdirəcək infrastruktur layihələrinin region üçün yeni imkanlar yaratdığı diqqətə çatdırılıb.

Tərəflər iki ölkə arasında ticari-iqtisadi əlaqələrin inkişafı məqsədilə hökumətlərə xüsusi iqtisadi komissiyaların formalaşdırılması haqqında telefon danışıqları zamanı, həmçinin qarşılıqlı maraqlı doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

# Ailə institutunun möhkəmləndirilməsi hər zaman diqqət mərkəzindədir



**Martın 12-də Milli Məclisin Ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsində "Konstitusiyaya və Suverenlik İli" çərçivəsində "Ailə, qadın və uşaq hüquqları - konstitusional hüquqların əsas prioriteti kimi" mövzusunda ictimai dinləmə keçirilib.**

Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyətlə Əlaqələr Şöbəsinə bildirilənə görə, komitənin sədri Hicran Hüseynova tədbiri açaraq, bu il dövlətimiz və xalqımız üçün xüsusi əhəmiyyətə malik tarixi hadisələrin növbəti ildönümünün qeyd ediləcəyini bildirdi. O, vurğulayıb ki, 30 il əvvəl, 1995-ci il noyabrın 12-də ilk dəfə olaraq müstəqil Azərbaycan Respublikasının Əsas Qanunu olan Konstitusiyaya hazırlanaraq referendum yolu ilə qəbul edilmiş 5 il əvvəl isə Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə rəşadətli ordumuz 30 ilə yaxın davam edən erməni işğalına son qoyaraq, ərazi bütövlüyümüzü və suveren hüquqlarımızı tam bərpa edib.

Komitə sədri Prezident İlham Əliyevin müvafiq sərəncamı ilə bu ilin "Konstitusiyaya və Suverenlik İli" elan edildiyini bildirdi. O, bununla əlaqədar olaraq, keçiriləcək tədbirlər çərçivəsində rəhbərlik etdiyi komitə tərəfindən bugünkü ictimai dinləmənin təşkil edildiyini söyləyib.

Hicran Hüseynova Ulu Öndər Heydər Əliyevin tarixi xidmətlərindən birinin də Azərbaycan Konstitusiyasının hazırlanması olduğunu vurğulayıb. O, dövrə dövlət və cəmiyyət həyatının bir çox sahələrini əhatə edən genişmiqyaslı islahatların həyata keçirildiyini, ölkə Konstitusiyasının insan hüquq və azadlıqlarının etibarli təminatçısı olduğunu bildirdi. Qeyd edib ki, Konstitusiyada ailənin mahiyyəti, ailə üzvlərinin vəzifə və hüquqları müvafiq maddələrdə təsbit edilmişdir. Komitə sədri Əsas Qanunda nikah və ailənin dövlətin himayəsində olduğunu, ana, ata, uşaq hüquqlarının mühafizə edildiyini deyib. Diqqətə çatdırılıb ki, Konstitusiyanın müddəaları əsas tutulmaqla 2000-ci ildə Ailə Məcəlləsi qəbul olunub və ailə üzvlərinin hüquq və vəzifələri müəyyən edilmişdir.

Komitə sədri vurğulayıb ki, Azərbaycan Prezidentinin cənab İlham Əliyevin VII çağırış Milli Məclisin ilk iclasında ailə dəyərlərinin qorunması və tərbiyənin əhəmiyyəti ilə bağlı söyləndirilmiş fikirlər ailə siyasətinin dövlətimizin

prioritet istiqamətlərindən olduğunu bir daha təsdiqləyib.

Bildirilənə görə, Ulu Öndər Heydər Əliyevin müəllifi olduğu Azərbaycan Konstitusiyasında qadınların kişilərlə bərabər hüquqlu olması təsbit edilmişdir. Qeyd edilib ki, qadın hüquqları müvafiq qanun və məəcəllələrdə öz əksini tapıb və bu, ictimai-siyasi həyatımızın bütün sferalarında gənc siyasətinin güclənməsinə təmin edir, həmçinin zorakılığın, xüsusilə qadın və uşaqlara qarşı zorakılığın qarşısını alınması üçün mexanizmlər yaradır.

Hicran Hüseynova vurğulayıb ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə bu gün ölkəmiz hərtərəfli və sürətli inkişaf edir. Dövlət başçısının uğurlu xarici siyasəti nəticəsində Azərbaycan regionun ən güclü dövlətinə, yüksək beynəlxalq nüfuzla malik ölkəyə çevrilib. O, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın çoxşaxəli fəaliyyəti ilə tariximizi, mədəni irsimizi yüksək səviyyədə beynəlxalq aləmdə təbliğ etdiyini xüsusi qeyd edib.

Sonra Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli çıxış edib. O, müasir Konstitusiyada qadın hüquqlarının əsas prioritetlərdən biri olduğunu söyləyib. Komitə sədri, eyni zamanda 1978-ci ilin Konstitusiyasının qəbulunda Ulu Öndər Heydər Əliyevin müstəsna rolunu vurğulayaraq, bir sıra yeniliklərin olduğunu və ilk dəfə qadın hüquqlarının, ailə məsələlərinin öz əksini tapdığını qeyd edib. Ailənin dövlət tərəfindən müdafiə olunduğu, nikahda qadın və kişi bərabərliyi, uşaq hüquqlarının müdafiəsi ilə bağlı müddəaların təsbit edildiyini söyləyib.

Əli Hüseynli 1995-ci ildə qəbul olunmuş Konstitusiyamızın həm Konstitusiyaya qanunları, həm də referendum yolu ilə daha da inkişaf etdirildiyini və 2016-cı ildə keçirilən referendum nəticəsində Azərbaycanda Prezident idarəetmə üsulunun möhkəmləndirildiyini, vitse-prezident institutunun yaradıldığını nəzərə çatdırıb. O, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın Birinci vitse-prezident seçildikdən sonra Azərbaycanda qadınların cəmiyyətdə, dövlət idarəçiliyində rolunun genişləndiyini bildirdi. Bu gün hakim korpusunda qadınların üstünlük təşkil etdiyini, ölkəmizdə gənc bəra-

bərliyin təmin olduğunu, ümumilikdə Konstitusiyamızda qadın hüquqlarının müfəssəl şəkildə qorunduğunu söyləyib. Komitə sədri suverenliyimizin və ərazi bütövlüyümüzün təmin olunmasında da Azərbaycan qadınının xüsusi rolunu qeyd edib.

Tədbirdə iştirak edən Konstitusiyaya Məhkəməsinin sədri müavini Sona Salmanova bildirdi ki, Prezident İlham Əliyev tərəfindən 2025-ci ilin "Konstitusiyaya və Suverenlik İli" elan edilməsi dövlətimizin hüquqi dayaqlarının möhkəmləndirilməsi, qanunun aliliyinin və Konstitusiyaya dəyərliyi ilə bağlı qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsinin və müvafiq dövlət proqramlarının icrasının xüsusi əhəmiyyət kəsb etdiyini söyləyib.

İctimai dinləmədə İnsan Hüquqları Komitəsinin sədri müavini Jalə Əliyeva, komitə üzvləri Müşfiq Məmmədli, Günay Ağamalı, deputat Azər Allahveronov, Vəkillər Kollegiyası Akademiyasının rektoru Əmir Əliyev, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin Hüquqi təminat şöbəsinin müdiri Taliyə İbrahimova, Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin İdarə Heyətinin sədri müavini Tahirə Allahyarova mövzu ilə bağlı öz fikirlərini bölüşüblər. Ailə dəyərlərinin möhkəmləndirilməsinin, ailənin sosial-iqtisadi rifahının təmin olunmasının, ailədaxili sağlamlıq mədəniyyətinin formalaşmasının, ailə münasibətlərinin yüksək əxlaqi dəyərlərə əsaslanmasının ümumilikdə cəmiyyətin inkişafında mühüm rolundan bəhs edilmişdir. Qeyd olunub ki, bu gün qadın hüquqlarının təmin edilməsinə, onların ictimai-siyasi həyatda fəal iştirakına dövlət səviyyəsində böyük dəstək verilir. Məişət zorakılığının aradan qaldırılması istiqamətində önəmli addımlar atılır. Həmçinin, bildirilib ki, ölkəmizdə uşaq hüquqlarının müdafiəsi, uşaqların hərtərəfli diqqət və qayğı ilə əhatə olunması dövlət siyasətinin prioritet istiqamətlərindəndir. Ailələrdə uşaqların milli ruhda böyüməsi, onların cəmiyyətə faydalı bir fərd kimi yetişməsi üçün təlim-tərbiyə işinin düzgün qurulmasının vacibliyindən danışılıb. Ölkəmizdə ailə institutunun inkişafına yönəlmiş məqsədyönlü tədbirlərin görüldüyü, bu sahədə davamlı islahatların aparıldığını vurğulanıb.

Tədbirdə Milli Məclisin deputatları, aidiyyəti dövlət qurumlarının nümayəndələri və vətəndaş cəmiyyəti institutlarının təmsilçiləri iştirak ediblər.

"Azərbaycan"

**Ədliyyə nazirinin müavini:**  
"Son illərdə ailə hüququ və məhkəmə qərarlarının artan sayı cəmiyyətdə geniş müzakirələrə səbəb olub"

Son illərdə nikahın pozulması, ailə mübahisələrinin artması, eyni zamanda, aliment məsələləri və digər ailə hüququ ilə bağlı məhkəmə qətnamələrinin sayının artması cəmiyyətdə narahatlıq doğurub. Bu hallar məhkəmə icraatlarında böyük bir sıxlıq yaradır və qərarların çoxalması icra proseslərini daha da çətinləşdirir. Məhkəmə qərarlarının çoxalması məsələnin yalnız qərarların qəbul edilməsi və icrası ilə həll edilmədiyini göstərir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirləri Ədliyyə nazirinin müavini Abiddin Hüseynov Ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsinin bu gün keçirilən "Konstitusiyaya və Suverenlik İli" çərçivəsində "Ailə, qadın və uşaq hüquqları - konstitusional hüquqların əsas prioriteti kimi" mövzusunda ictimai dinləmədə çıxışı zamanı söyləyib.



"Artan məhkəmə iş yükü bizim üçün böyük bir çətinlik yaradır. Ədliyyə Nazirliyi bütün resurslarını daha effektiv istifadə etmək üçün səy edir, amma bu məsələni təkbaşına həll etmək bizim üçün çətinlikdir. Çox sayda ailə mübahisələri bir neçə fərqli məsələnin bir arada müzakirə edilməsi ilə nəticələnir. Məsələn, nikahın pozulması halları çox vaxt aliment ödənişi, omlak bölgüsü və uşaqların gələcəkdəki hüquqları ilə bağlı yeni mübahisələrə yol açır", - deyə nazir müavini vurğulayıb.

O, həmçinin məhkəmə qərarlarının yuxarı instansiyalara qədər gedən hallarda cəmiyyətdə prinsiplə yanaşmaların artdığını qeyd edib: "İnsanların bözən kiçik məsələlər üzrə belə müraciət etmələri məhkəmələrin iş yükünü daha da artırır. Bu vəziyyət, təbii ki, məhkəmə orqanlarının resurslarını daha da məhdudlaşdırır və icra proseslərini daha müəkkəb hala gəlməsinə səbəb olur. Nəticədə, bu problemlərin həlli üçün cəmiyyət və müvafiq orqanlar daha geniş əməkdaşlıq etməli, ailə hüququ sahəsindəki mübahisələrin ədalətli, eyni zamanda səmərəli şəkildə həll olunması üçün təkliflərin və hüquqi tədbirlərin nəzərdən keçirilməsi vacib amillərdir".



## TDT-nin yenilənmiş bayrağı rəsmi mərasimlə qaldırılıb



**Türk Dövlətləri Təşkilatının (TDT) yenilənmiş bayrağına keçidin rəsmi olaraq tamamlanması münasibətilə təşkilatın İstanbuldakı qərgarının önündə bayraq qaldırma mərasimi keçirilib.**

AZƏRTAC xəbər verir ki, mərasimdə TDT-nin baş katibi Kubançbek Ömüraliyev, Türkiyə, Qırğızıstan, Qazaxıstan və Özbəkistanın xarici işlər nazirlərinin müavirləri, eləcə də Azərbaycanın xarici işlər nazirinin müavini Samir Şərifov iştirak ediblər.

Tədbirdə çıxış edən TDT-nin baş katibi yenilənmiş bayraqdakı sökkizguşəli ulduzun yüz illərdir mövcud olan türk dövlətçilik ənənəsi, birliyi və gücünü ifadə etdiyini bildirdi.

Türk-islam ənənəsinə görə, sökkizguşəli ulduzun müdriklik rəmzi olduğunu vurğulayan Ömüraliyev deyib: "Bu bayraq qardaşlığımızın gücünü, əməkdaşlığımızın dərinliyini və birgə qurduğumuz parلاق gələcəyi təmsil edir, türk dünyasında formalaşan imkanların artırılması və əməkdaşlığın gücləndirilməsi istiqamətində qətiyyətimizin göstəricisidir".

Tədbirdə çıxış edənlərdən ötən il noyabrın 6-da Bişkekə keçirilən Dövlət Başçıları Şurasının XI Zirvə görüşünü xatırladaraq bu toplantı türk dünyasının inteqrasiyasını dərinləşdirəcək qərarların qəbulu baxımından ortaqlıqımızın dönüşüm nöqtəsi kimi qiymətləndirilib.

Bildirilib ki, Zirvə görüşündə qəbul edilən simvolik baxımdan əhəmiyyətli qərarlardan biri də yenilənmiş TDT bayrağının qəbulu olub və bu bayraq bütün üzv dövlətlərin, eləcə də türk xalqlarının ortaqlıq dəyərlərini əks etdirəcək şəkildə yenilənib.

Sonra baş katib və nazir müavirləri yenilənmiş TDT bayrağını qaldırılıb.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,  
"Azərbaycan"

# Avropanın Azərbaycana ehtiyacı var

## Şimali Makedoniya Prezidentinin ölkəmizə səfəri möhkəm dostluğun təməli olacaq

Əvvəlki 1-ci sahə.

Azərbaycan 2021-ci ilin iyulunda Avropa İttifaqı (Aİ) ilə imzaladığı müqaviləyə əsasən, 2027-ci ilədək "Cənub qaz dəhlizi" vasitəsilə Avropaya təbii qaz ixracının həcmi 30 milyard kubmetrə çatdıracaq. Bu gün Yunanıstanın təbii qaza olan tələbatının 18 faizini Azərbaycan ödəyir. Cari ildə Yunanıstana 1,2 milyard kubmetr təbii qazın ixrac edilməsi nəzərdə tutulub. Energetika Nazirliyinin açıqlamasına əsasən, 2028-ci ildə "Ümid" və "Abşeron" yataqlarından böyük həcmdə təbii qazın hasil edilo-

rək dünya bazarına çıxarılması gözlənilir. Azərbaycanın təsdiq edilmiş təbii qaz ehtiyatı 2,6 trilyon kubmetrdir ki, bu da uzun müddətdə qaz ixracının artırılmasına imkan verəcəkdir. Bundan başqa, 2027-ci ilin sonunadək Azərbaycan "yaşıl enerji" layihələri çərçivəsində 1862 MVt külək və günəş elektrik enerjisi istehsal etməyi planlaşdırıb ki, bu da 1 milyard kubmetr "mavi yanacaq"ə qənaət deməkdir.

Prezidentlərin mətbuata bəyanatlarında bu məsələyə bir daha toxunan cənab İlham Əliyev qeyd etdi ki, təxminən üç il bundan əvvəl Bakıda imzalan-

mış Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında energetika sahəsində strateji tərəfdaşlıq Bəyannaməsi bunun əyani təzahürüdür. Bu gün Azərbaycan qəzi bir çox Avropa ölkəsinin enerji təhlükəsizliyini təmin edir və Avropadakı tərəfdaşlarımızın xahişlərinə biz hər zaman böyük diqqətlə yanaşmışıq. Yəni energetika sahəsində ikitərəfli formatda əməkdaşlıq iki ölkə üçün çox önəmlidir və bu praktiki əməkdaşlıq digər sahələrdə də əməkdaşlığa gətirib çıxaracaq.

Prezident Qordana Silyanovska-Davkova isə Azərbaycanda haqqında əsl realılıqları

səsləndirməklə ölkəmizi yaxşı tanıdığını göstərmiş oldu: "Ölkəmiz müsəlman Şərqişində ilk cümhuriyyət qurmuşdur, eləcə də ilk opera, ilk filarmoniya məhz burada yaradılmışdır. Bu ölkə öz zəngin mədəniyyəti ilə seçilir. Ötən dəfə söylədiyim kimi, ilk dəfə ziyarət edə bilmədiyim muzeylərə bu dəfə gedəcəyəm. Bu fürsətə görə Sizə təşəkkürümü bildirirəm".

Ümumiyyətlə, ölkəmizin bir çox global neft və qaz layihələri Şimali Makedoniyanın da maraq dairəsindədir. Həmçinin "Cənub qaz dəhlizi", Trans Anadolı Qaz kəməri

(TANAP), Trans Adriatik Qaz kəməri (TAP) layihələrində Azərbaycanın əməkdaşlıq etdiyi ölkələrin bir çoxunun da Şimali Makedoniya ilə yaxın əlaqələri mövcuddur. Bakı ilə Skopje arasında əməkdaşlıq ölkəmizin Qərbdə xüsusilə daha da aktuallaşan enerji təhlükəsizliyi məsələsində güclənən mövqeyini və rolunu bir daha ifadə etmiş olur.

Əlbəttə ki, bu sazişin imzalanması Azərbaycanla Şimali Makedoniyanı bir-birinə daha da yaxınlaşdıracaq. Bütün bunlara əsaslanaraq deyə bilərik ki, aparılan danışıqlar, imzalanan müqavilələr sayəsində Azərbaycan-Şimali Makedoniya tərəfdaşlığı gətirdikcə daha da güclənəcək.

# Dövlətə sədaqətin, xalqa xidmətin nümunəsi

Martın 12-də Daxili İşlər Nazirliyinin Daxili Qoşunları yaranmasının növbəti ildönümünü qeyd edib. Bu münasibətlə daxili işlər naziri general-polkovnik Vilayət Eyvazov, Daxili Qoşunların rəhbər heyəti və hərbi qulluqçuları Fəxri xiyabana gedərək Ulu Öndər Heydər Əliyevin xatirəsini ehtiramla və adıblor.

Sonra respublikanın ərazi bütövlüyü və suverenliyi uğrunda canlarından keçmiş Vətən övladlarının uyuduğu Şəhidlər xiyabani ziyarət olunub.

Hömin gün Daxili Qoşunların Baş İdarəsində təntənəli mərasim keçirilib. Tədbirdə daxili işlər naziri general-polkovnik Vilayət Eyvazov iştirak edib.

Əvvəlcə Ulu Öndər Heydər Əliyevin və ölkəmizin suverenliyi, ərazi bütövlüyü uğrunda həlak olmuş hərbi qulluqçuların, eləcə də bütün şəhidlərin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olunub.

Əlamətdar gün münasibətilə Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin ən xoş arzularını şəxsi heyətə çatdıran general-polkovnik Vilayət Eyvazov təməli Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan ordu quruculuğu ənənələrinin bu gün də uğurla davam və inkişaf etdirildiyini vurğulayıb.

Vilayət Eyvazov möhtərəm Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin ali diqqət və qayğısı sayəsində Daxili Qoşunların qarşıya qoyulan istənilən döyüş tapşırığını keyfiyyətlə yerinə yetirməyə qadir olan peşəkar birləşməyə, sabitliyin təminatçılardan və dövlətçiliyin dayaqlarından birinə çevrildiyini,



maddi-texniki bazasının, kəzarma-yaşayış fondunun yaxşılaşdırılması, hərbi hissələrin müasir silah, texnika, xüsusi vasitələrlə təchizatı üçün məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirildiyini bildirib. O, DİN-in Daxili Qoşunlarının ölkəmizin ərazi bütövlüyünün təmin edilməsində göstərdiyi şücaət, respublikamızın hər yerində, o cümlədən işğaldan azad edilmiş şəhər və rayonlarda hərbi qulluqçuların polis əməkdaşları ilə birlikdə ictimai asayişin, təhlükəsizliyin qorunmasında göstərdiyi xidmətlərini cənab Prezidentin yüksək qiymətləndirdiyini məmnunluqla qeyd edib. Bildirilib ki, ölkədə cinayətkarlığa qarşı mübarizədə, ictimai asayişin və hüquq qaydasının qorunmasında, silahlı cinayətkar dəstələrin zərərsizləşdirilməsində, ölkəmizdə keçirilən COP29 kimi mötəbər beynəlxalq tədbir zamanı qoşunların şəxsi heyəti üzərində dənə xidməti vəzifələri layiqincə yerinə yetirib.

Nazir xidmətdə fərqlənən hərbi qulluqçuların peşə bayramı ərəfəsində də dövlət mükafatlarına layiq görülməsinə möhtərəm Prezidentin qoşunların şəxsi heyətinin əməyinə verdiyi ali dəyərin və yüksək etimadının əyani ifadəsi olduğunu diqqətə çatdırıb.

Tədbirə yekun vuran nazir V.Eyvazov Daxili Qoşunların qarşıda duran başlıca vəzifələrini qeyd edərək tapşırıq və tövsiyələrini verib.

Sonra xidmətdə fərqlənən bir qrup hərbi qulluqçuların təltif edilməsi barədə daxili işlər nazirinin və nazir müavini - daxili qoşunların komandanının imzalaşdığı əmrlər elan olunaraq mükafatlar sahiblərinə təqdim edilib.

Tədbir bədii hissə ilə davam edib.

Rəşad CƏFƏRLİ,  
"Azərbaycan"

## Ermənistan xarici siyasətini Avropa İttifaqının diktəsi ilə qurur

### Bu da onu böyük uçuruma aparır

Avropa İttifaqının (AI) guya regionda sabitliyə və Ermənistanla Azərbaycan arasında etimada töhfə vermək üçün yaratdığı mülki missiyası fəaliyyətə başladıqı vaxtdan indiyə qədər qarşısına qoyduğu heç bir məqsədə nail olmayıb. Hələ əksinə, iki ölkə arasında etimadın yaradılmasına müxtəlif vasitələrlə əngəllər törədib. Görünür odur ki, adı mülki missiya olan bu qurum elə yalnız bu məqsədlə də yaradılıb.

Əslində mülki monitoring missiyası adı altında Ermənistanla yərdəndirilmiş bu qrupun başlıca amalı ilk mərhələdə Avropa İttifaqını, xüsusilə Fransanı Ermənistanla yərdəndirməkdən ibarətdir. Yərdəndirildikdən sonra isə gücü çatdığı qədər bu qurum vasitəsilə bölgəyə nüfuz etmək, onu nəzarətdə saxlamaqdır. Yəni, məqsəd duru suları bulandırmaya, regionda mövcud olmaq üçün sülh prosesinə əngəllər törətməkdir. Axı iki ölkə arasında sülh sazişi imzalanandan sonra heç bir müşahidəçi missiyasına ehtiyac qalmayacaqdı. Ona görə Avropa İttifaqının sülh missiyası adlandırıldığı, əslində isə hərbişəndirilmiş bu qurum bacardığı qədər sülhə mane olmağa çalışır, süni əngəllər yaradır, vaxtaşırı müəyyən təxribatlar törətməklə aranı qarşıdır. Çirkin məqsədinə çatmaq üçün Avropa İttifaqı 200 nəfərlik müşahidə missiyasının mandatını 19 fevral 2027-ci ilədək uzadıb. Deməli, daha iki il AI sərəhdə təxribatçı hərəkətlərini, "binokl diplomatiası"ni davam etdirəcək.

Onu da xatırladaq ki, Avropa İttifaqının yaratdığı adı mülki missiya olan bu qurumun tərkibi mülki insanlardan ibarət deyil. Müşahidə missiyasının sıralarında kəlar daha çox təqaüdüçü alman polisler, fransız jandarmlar və hərbi kəşfiyyatçılardır. Bu da müşahidə missiyasının artıq mülkişəndirilmiş və daha çox hərbi müşahidə missiyası funksiyasını yerinə yetirdiyi anlamına gəlir.

Avropa İttifaqı nə qədər müxtəlif adlar və soyadlar altında çirkin, məqsəddi işlər görse də Azərbaycan qətiyyətli addımları ilə şərti sərəhdə fəaliyyət göstə-

rən mülki missiya adlanan qrupun əsl siyasini üzə çıxarıb dünyaya göstərir. Göstərir ki, Avropa İttifaqı bu missiyadan öz çirkin niyyətini həyata keçirmək üçün istifadə edir. Sülh yaratmaq bəhanəsi ilə getdikcə Ermənistanla möhkəmlənir. Heç bir somərəsi olmayan "binokl diplomatiası" sadəcə olaraq Avropa İttifaqının və başlıca olaraq Fransanın maraqlarına xidmət edir.

Azərbaycan dəfərlə bu missiyaya qarşı haqlı etirazını bildirib. Rəsmi Bakının mövqeyi aydın və birmənalıdır - sülh sonədinin razılaşdırılmamış bəndlərindən biri də möhə beynəlxalq təşkilat və ölkələrin nümayəndələrinin sərəhdərimizdə yerləşdirməsinəndən ibarətdir. Çünki xarici qüvvələrin regionda fəaliyyəti iki ölkə arasında imzalanacaq sülh müqaviləsinə başlıca maneədir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev yanvarın 7-də yerli televiziya kanallarına verdiyi müşahidədə sülhə mane olan bu missiyanın müddətini uzatdıqlar, sayını məsələyə xüsusi toxunaraq bildirmişdir: "Avropa Komissiyası ilə münasibətlərimizin necə inkişaf edəcəyini söyləmək çətinidir. Amma deməliyəm ki, öten il müvəqqəti sülhə mane olan bu missiya, möhə keçən il Avropa İttifaqı normallaşma prosesində birmənalı olaraq Ermənistanın tərəfini tutdu. Sizin də yaxşı bildiyiniz çoxlu fakt var. Əlbəttə, Avropa İttifaqının qondarma müşahidə missiyasının müddətini uzadılması etimadı möhkəmləndirmədi, əksinə, sarsıtdı. Axı, bunun bizimlə razılaşdırılmasını tələb etdikdə, hansısa yüksək ambisiyalardan çıxış etməyirdik, sadəcə istəyirdik ki, bu missiya-



nın özünün yaradılması və onun sərəhdərimizə göndərilməsi bizimlə, 2022-ci ilin oktyabrında Praqada şəxsen mənimlə razılaşdırılmış".

Daha sonra fikirlərini davam etdirən dövlətimizin başçısı demişdir: "Əgər həmin vaxt biz bunun iki aydın və 40 nəfərdən ibarət olacağı barədə razılığa gəldikdə, deməli, bu, belə də olmalı idi. Mən razılığa gəldikdə, hətta sözdə də olsa, həmişə bu razılaşmalara əməl edirdim. Amma belə bir vəziyyətdə Avropada hesab etdiklər ki, onlar həmin razılaşmaları pozmaq hüququna malikdirlər. Sonra heç nə bildirmədən, bizimlə heç bir razılıq olmadan onlar nəinki bu missiyanın müddətini uzatdıqlar, sayını artırıdılar, həm də Avropa İttifaqının üzvü olmayan ölkəni dəvət edərək mahiyyətcə etimadı qırıdılar".

Aydındır ki, Ermənistan sülh müqaviləsindən yayınmaq üçün müxtəlif bəhanələrlə uydurur. Azərbaycanın çox haqlı olaraq irəli sürdüyü şərtlərə əməl etmir. Müxtəlif səviyyələrdə aparılan danışıqlarda sözdə sülhə razı olan rəsmi İrəvan AI missiyasının yenidən ölkədə qalması ilə bağlı razılıq verir. Bu yarımzəmissiyanın vaxtının uzadılmasını ikiöllü dəstəkləyir. Hansı ki, baş nazir Nikol Paşinyan ölkəsində fəaliyyət göstərən İctimai Televiziya verdiyi mü-

sahiblərin birində Ermənistan tərəfinin demarkasiya aparılan ərazilərdən AI müşahidəçilərinin çıxarılmasını təklif etmişdi. Rəsmi İrəvan üzə bir şey deyir, arxada başqa cür addım atır. Dil deyənə əl yerinə yetirir. Bütün bunlar bir daha onu göstərir ki, Ermənistan müstəqil xarici siyasət yürüdə bilmir. Yalnız Avropa İttifaqının, eləcə də Fransanın və başqa dövlətlərin diktəsi ilə oturubdurur. Bu diktərlər olmadan nə daxili, nə də xarici siyasətini qurur. Bu da Ermənistanı böyük uçuruma aparır.

Avropa İttifaqının ali nümayəndəsi isə həyəsəzcasına iddia edir ki, müşahidə missiyası yerləşdirildikdən sonra sərəhdərimizdə silahlı insidentlərin sayı xeyli azalıb. Onun dediklərinin əsassız olduğu sadəcə olaraq əşidənlərdə güllüşlə bərabər ironiya da doğurur. Çünki söyənənlə bu fikirlər həqiqətdən çox-çox uzaqdır. Faktlar sübut edir ki, öten il ərzində Ermənistan silahlı qüvvələri dəfərlə cəbhə xəttində təxribat əl atıb. Amma "mülki missiya" bunlara göz yumub, bu təxribatları qeydə almağı "unudub".

Avropa İttifaqının mülki missiyasının müşahidəçiləri martın 10-da Qubadlı rayonu ilə həmsərəhdə əraziyə gəlib və durub vasitəsilə Azərbaycan ərazilərinə baxıblar. Azərbaycan sərəhdəçiləri müşahidə missiyasının hərəkətlərini qeydə alıblar. Bütün bunlar bir daha onu göstərir ki, AI-nin missiyası kəşfiyyət məlumatları nəvəsizləndirilməklə əlaqədar olaraq Azərbaycanla sərəhdə monitoringlər aparır. Bu da onu göstərir ki, mülki missiyanın atdığı pozucu, kəşfiyyət xarakterli addımlar sülhə yox, Avropa İttifaqının maraqlarına və çirkin niyyətlərinə xidmət edir. Atılan bu məqsəddi addımlar beynəlxalq qanunvericiliyə də tamamilə ziddir.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,  
"Azərbaycan"

## Ermənistanda həyat bahalaşib

### Nikol Paşinyan isə xalqı yalan rəqəmlərlə aldadır

Tamamilə iflasa uğrayan Ermənistanda sosial problemlər dərinləşir. İşsizliyin və səfalətin gətirdiyi çətinliklər səbəbindən bu ölkədə intihar edənlərin sayı da artıb. Hər il Ermənistanda 200-dən çox insan ağır həyat şəraiti səbəbindən intihar edir. Bu, təxminən bir kəndin əhalisi qədərdir. Erməni sosioloqlar ölkədəki kriminogen vəziyyəti və intiharların artması ilə bağlı narahatlıq keçirirlər.

Ancaq hakimiyyəti sosial problemlər maraqlandırmır. Baş nazir Nikol Paşinyan son açıqlamalarında deyib ki, 2024-cü ilin nəticələrinə görə orta aylıq nominal əmək haqqı 287,172 dram təşkil edib, 2018-ci ilə müqayisədə 114,445 dram və ya 66.3 faiz artıb, 2023-cü ilə müqayisədə isə 17,178 dram və ya 6.4 faiz çoxalıb. 2024-cü ilin sonunda inflyasiya 1.5 faiz təşkil edib, 2018-2024-cü illər üzrə məcmu inflyasiya isə 25.3 faiz olub. Beləliklə, 2018-2024-cü illər ərzində real əmək haqlarının artımı təxminən 40 faiz təşkil edib.

Ermənistan baş nazirinin səsləndirdiyi bu rəqəmlər qətiyyətlə realıqla üst-üstə düşmür. Bu, ekspertlərin fikrincə, seçkiəncəsi erməni cəmiyyətinə təqdim edilən növbəti yalandır. Əksinə, belə "artımlar"dan sonra Ermənistan iqtisadiyyatının real vəziyyəti daha da pisləşib, iqtisadi artımın və ÜDM-in strukturu daha da təhrif olunub. Belə strukturla iqtisadi artım ölkədə sosial vəziyyətin yaxşılaşmasına kömək edə bilməz və bu, Ermənistanda son 7 ildə demək olar ki, dəyişməyən, hətta geriləyən yoxsulluq göstəricilərində aydın görünür.

Rəsmi məlumatlara görə, Ermənistanda işləyən erməni sakinlərinin təxminən 41 faizi 150 min drama qədər əmək haqqı alır. Səhbət verənlər bu, ekspertlərin fikrincə, seçkiəncəsi erməni cəmiyyətinə təqdim edilən növbəti yalandır. Əksinə, belə "artımlar"dan sonra Ermənistan iqtisadiyyatının real vəziyyəti daha da pisləşib, iqtisadi artımın və ÜDM-in strukturu daha da təhrif olunub. Belə strukturla iqtisadi artım ölkədə sosial vəziyyətin yaxşılaşmasına kömək edə bilməz və bu, Ermənistanda son 7 ildə demək olar ki, dəyişməyən, hətta geriləyən yoxsulluq göstəricilərində aydın görünür.

Son 7 ildə Ermənistanda orta təqaüd cəmi 8,8 min dram artıb, halbuki dövlət idarəetmə sektorunda, xüsusilə də yüksək vəzifəli məmurların əmək haqlarının və mükafatlarının kəskin artması hesabına orta əmək haqqı orta təqaüdü artımdan 39 dəfə çox, 289 min dram artıb.



"168.am" nəşri yazır ki, Paşinyan hakimiyyətdə gəldikdən sonra yalnız müasir məmurların həyatı və gündəlik həyatı fərqli nizamda keçir. Onlar nəinki varlanıblar, pul və bahalı mənzillər, bizneslərin sahibi olublar, amma daha "adi paltar"la işə getməklə kifayətlənmirlər. Geyimləri yeni, bahalı, yüksək səviyyəli olmalıdır. Vergi ödəyicilərinin hesabına milyonlarla, milyardlarla pul xərcləyirlər, bahalı xidmət məşinlər alırlar. Onların hansı xeyriyə əməllərinə görə belə saxavətli mükafatlandırıldıqları isə bölli deyil. Ölkəni cəhənnəmə, insanların həyatını kabusa çevirdilər. Həllini gözləyən minlərlə təcili və zəruri problem var, özlərinə bahalı "padavatlar" alır, xidməti məşin parkını yeniləyirlər.

Qeyd edilib ki, hökumət 110 min dollara qədər onlarla bahalı rəsmi avtomobil almaq üçün 1 milyard dramdan çox vəsait ayıra bilər. Belə görünür ki, rəsmi avtomobillərin alınması bu ölkədə ən aktual məsələsidir, başqa heç bir problemi yoxdur. Təhlükəsizlik, müdafiə, sosial və digər geniş yayılmış məsələlərdənsə xidməti məşinlərə üstünlük verilir. Onların camaatın fikri maraqlandırmır, insanların problemlərinin həllini düşünmək çox da önəmli deyil. Əsas odur ki, məmurların rahatlığı yerində olsun.

Göründüyü kimi müharibədəki məğlubiyyətdən sonra Ermənistan hələ də özünə gələ bilmir. Ağır sosial-iqtisadi problemlər mənəngənsində bölgənin ölkə sonu görünməyən tənəzzül dövrünü yaşayır. Belə davam edərsə, əhalinin aşağı məşinlə yaşaması mümkün olmayacaqdı. Siyasi ziddiyyətlər paralel şəkildə digər sferalardakı mövcud problemləri də dərinləşdirəcək. Ermənistanda iqtisadiyyat faktiki olaraq iflic olub, əhalinin səfaləti artıb.

Elçin CƏFƏROV,  
"Azərbaycan"



## Demokratiyanın iki üzü - ədalətin ikili standartı

# "Dəmir yumruq" işə düşsə...

Ermənistanın yeni müharibə avantürası ona baha başa gələcək

İkinci Qarabağ müharibəsində ordusu darmadağın edilən, silah-sursatını, hərbi texnikasını tamamilə itirən təcavüzkar ölkə ötən müddətdə bu itkilərinin yerini doldurmağa, geniş silahlanma prosesi aparmağa başlayıb. Haqlı sual yaranır: bəli, müharibədən sonra bütün sahələrdə böhrana sürüklənən Ermənistan digər ölkələrdən bu qədər silah almaq üçün maliyyəni haradan təmin edir? Təbii ki, təcavüzkar ölkəni hərbi bələdiyyənin Qərb himayədarlarıdır. Bu yaxınlarda Aİ-nin Ermənistan müdafiə qabiliyyətini artırmaq üçün Avropa Sülh Fondundan yeni tranş ayırmağa hazırlaşması barədə məlumatlar deyilirdi ki, artıq vəsaitin ayrılması ilə bağlı ilkin razılıq da var. Ötən ilin iyulunda da Avropa İttifaqı Şurası Avropa Sülh Fondu çərçivəsində Ermənistan silahlı qüvvələrinə dəstək üçün 10 milyon avro məbləğində yardım ayırmaq barədə qərar qəbul etmişdi.

Təsəvvür edin ki, bölgədə öz mənfur maraqlarını təmin etmək üçün müharibə planları cızan Qərb təsisatları əslində isə sülhə maliyyə ayırmalı olduğu halda fondun pullarını savaş məqsədi üçün Ermənistanı yönlədir. Siyasi iradəsi olmayan İrəvan isə "himayədar"ların verdiyi hərbi dəstəklə revanşa, yəni özünün məhvəsinə hazırlaşır.

### Dildə "sülh", əməldə müharibə: İrəvanın simasızlığı

44 günlük müharibənin üzerinden ötən 5 ilə yaxın müddətdə iki ölkə arasında sülh müqaviləsi imzalanmayıbsa, bunun məsuliyyəti məhz Ermənistanın üzərinə düşür. Çünki İrəvan Azərbaycanın irəli sürdüyü və beynəlxalq hüquqa uyğun sülh şərtlərini yerinə yetirməkdən qəsdən yayınır. Konstitusiyasında dəyişiklik etmir ki, bu da birbaşa Azərbaycana qarşı orazi iddiası güldürdüyünün göstəricisidir. Eyni zamanda bölgədə kommunikasiya-

ların açılmasına mane olur, ATƏT-in keçmiş Minsk qrupunun ləğvi üçün ölkəmizlə birgə müraziət etmir, sərhədlərimizə üçüncü qüvvələr - Aİ-nin missiyasını yerləşdirir, geniş silahlanma prosesi həyata keçirir...

Lakin bütün bu müharibə hazırlıqlarının fonunda özünü beynəlxalq ictimaiyyətə "sülh göyərçini" kimi təqdim edən İrəvan Azərbaycanı ittiham etmək kimi həyasızlıq sərğiləməkdən də geri durmur, rəsmi şəkildə cəfəng fikirlər səsləndirir. Bu günlərdə Hindistana sofor edən Ermənistan xarici işlər naziri Ararat Mirzoyan guya Azərbaycanın sülhdə maraqlı olmadığını, "humanitar" məsələləri həll etmədiyi kimi absurd fikirlər irəli sürüb, Bakıda keçirilən erməni-sülh təqsirləndirilən şəxslərin məhkəməsinə dil uzadıb. Çünki elə həmin məhkəmədə təqsirləndirilən şəxslər, yəni Mirzoyanın soydaşları özləri Ermənistanın Azərbaycana qarşı törətdiyi hərbi cinayət əməllərini

etiraf edirlər. Bütün bu etirafın gələcəkdə Azərbaycanın əlinə beynəlxalq məhkəmələrdə qiymətli fakt olacağını isə erməni nazir də çox yaxşı bilir...

Digər yandan isə əgər hazırda Cənubi Qafqazda ümumi sabitlik mövcuddursa və davamlı sülh üçün həqiqi şərait yaranıbsa, bu, Azərbaycanın yaratdığı yeni realıqlara göndərir. Yaxud elə iki ölkə arasında sərhədlərin demarkasiya və delimitasiyasına başlanılması Azərbaycanın sülh istiqamətində atdığı qərarlı addımlar sayəsində mümkün olub.

### Sürətli silahlanma

Sözə sülh tərəfdarı olan Ermənistanın geniş silahlanma prosesi həyata keçirilməsi yənidən bölgədə müharibə təhlükəsi yaradır.

Xüsusilə son zamanlar İrəvanın hərbi eskalasiyanı daha da sürətləndirməsi diqqət çəkir. Ararat Mirzoyan da Hindistana olarkən "Wion" nəşrinə verdiyi müsahibədə bu ölkədən silah almaqda maraqlı olduqlarını etiraf edib.

"Caliber.az" nəşrinin yazdığı məlumata görə, son iki ildə Ermənistan hərbi alışlarını kəskin şəkildə artıraraq, Fransa və Hindistandan silah almağa milyardlarla dollar xərcləyib. Xüsusilə ötən ilin payızında məlum olub ki, Hindistan Ermənistanı ilk "Akaş" zenit-raket komplekslərini göndərir. "New Indian Express" nəşrinin məlumatına görə, Ermənistan 2022-ci ildə Hindistana 15 "Akaş" ra-

ket sistemi almaq üçün 60 milyard rupi (təxminən 710 milyon dollar) dəyərində müqavilə imzalayıb və bu silahı alan ilk xarici ölkə olub. "Akaş" sistemi yer-hava tipli raketlərdən ibarət olub, 25 km məsafədə qırıq təyyarələrə, qanadlı raketlərə, hava-yer raketlərinə, pilotsuz uçuş aparatlarına və digər hava hədəflərinə qarşı istifadə edilə bilər.

Fransadan isə Ermənistanı müasir "CAESAR 155" mm-lik özuyeriyan artilleriya qurğuları və onların komplekt hissələri, həmçinin tank əleyhinə raket sistemləri və hava-hava tipli raketlər tədarük edilib. Ermənistan ordusu R511 və R530 hava-hava raketləri, 30 ədəd ERYX tank əleyhinə raket kompleksi, Almaniya istehsalı olan DM32 ("bunkerfaust") qumbaraatanları və "Panzerfaust 3" tank əleyhinə sistemləri də əldə edib. Bundan əlavə, Ermənistan Fransanın Apilas tipli 500 ədəd bərdəfəlik reaktiv qumbaraatanı və ABS-5 istehsalı olan 50 ədəd BGM-71 TOW tank əleyhinə raket kompleksi tədarük olunub.

### Ermənistan yenə apreldə müharibə istəyir!?

"Caliber.az" nəşri onu da yazıb ki, redaksiyaya etibarlı mənbələrdən daxil olan məlumata görə, İrəvan apreldə müharibəyə başlamayı planlaşdırır: "Toplan faktlar və məlumatlar Ermənistanın sərhəddə aqressiv hərəkətlərə məqsədyönlü şəkildə hazırlaşdığını göstərir ki, bu da yeni eskalasiya təhlükəsini real edir".

Hadisələrin bu tendensiyada inkişafından görünür ki, Ermənistan 2016-cı ildə cəmi dörd gün sürən Aprel döyüşləri zamanı Azərbaycan tərəfindən uğradıldığı rüsvayçı məğlubiyyəti unudub. Ancaq elə Aprel döyüşlərində başlanğıcı qoyulan zəfər silsiləsinin "dəmir yumruq"la məntiqli nəticəyə çatdırılması, həmçinin işğalçı Ermənistan ordusunun diz çökdürülməsini İrəvan unutmamağa yaxşı olar. Çünki Aprel döyüşlərində, İkinci Qarabağ savaşında, antiterror tədbirlərində olduğu kimi, bu dəfə də Ermənistanın hərbi meydanında düçar olacağı biabırçı məğlubiyyətdən na Qərb hamiləri, nə də onların verdikləri silahlar qurtara biləcək.

Əgər "dəmir yumruq" yenidən işə düşsə, bunun məsuliyyətini Ermənistan silahlandıraraq müharibə avantürasına sürüklənən başda Fransa olmaqla, Avropa İttifaqı ölkələri tərəfindən dəstək göstərilməsi, şərti sərhəddə son tərziatlar da onu deməyə əsas verir ki, bu silahlandırılma siyasəti boşuna deyil. İstənilən halda bu

Yasəmən MUSAJEVA,  
"Azərbaycan"

## Ermənistanın aldığı hərbi texnikalar Qənimətlər Parkının növbəti eksponatları ola bilər

"Ermənistan sürətli silahlandırılır və Fransa ilə yanaşı, Hindistan da bu prosədə önəmli yer almaqdadır. Ermənistan xarici işlər naziri Ararat Mirzoyan açıqlamasında bildirib ki, Hindistana Ermənistanın müdafiə qabiliyyətinin güclənməsi istiqamətində danışıqlar aparılır".



silahlandırılma regionda sülhə və sabitliyə böyük təhdiddir. Bunu nəzərə almaq lazımdır", - deyərək əlavə edib.

Azərbaycan Ordusunun da öz arsenalını gücləndirməkdə olduğunu vurğulayan deputat diqqətə çatdırıb ki, Ermənistanın silahlandırılması fonunda ölkəmizin müdafiə qabiliyyətini artır-

maq istiqamətində addımlar atılır və atılacaq. Builki dövlət büdcəsindən ordumuzun gücləndirilməsinə, hərbi sənayenin inkişafına, müdafiə qabiliyyətinin artırılmasına 8,4 milyarddan artıq vəsait ayrılıb. Regionda sülhün və sabitliyin əsas qarantı olan Azərbaycan gücünü bir qədər də artırmalıdır ki, bu cür təhdidlər qarşısında dayanmaq imkanına malik olsun. Bir müddət əvvəl Prezident İlham Əliyev kifayət qədər açıq şəkildə bildirdi ki, Ermənistan verilən silahlar geri qaytarılmalıdır. Ermənistanın otuz il ərzində işğal siyasəti yürütdüyü məlumdur, bu kontekstdə məğlub dövlətin növbəti dəfə silahlandırılması heç də yaxşı gələcək vəd etmir. Əslində, Ermənistan uzun müddət ərzində silahların verilməsinə qadağa qoyulması prioritet məsələlərdən biri idi. Təəssüflərsiz olsun ki, Ermənistan havadarlıq edən dövlətlər bunu gözdən keçirib.

A.Əlizadə bildirib ki, Ermənistanın bu cür silahlandırılması heç də o demək deyil ki, bununla nəyə nail ola bilər: "Ən yaxşı halda həmin silahlar Bakıda Qənimətlər Parkının növbəti eksponatlarından birinə çevriləcək. İlk növbədə, o silahlardan istifadə etmək qabiliyyətinə malik ordu olmalıdır ki, bu da Ermənistanı yoxdur. Bununla belə, Ermənistan kimi dövlətin silahlandırılması region üçün çox böyük təhdiddir. Qeyd edək ki, Azərbaycan yetərli imkanlara malikdir. Bu da qondarma dövlətin gələcəkdə törədə biləcəyi hər bir tərziatın qarşısını lazımı səviyyədə ala bilər.

Əsmər QARDAŞXANOVA,  
"Azərbaycan"



# Oyunbaz Vardanyanın növbəti hiyləgər gedişi

O, hiyləgər bir ermənidir. Buqələmin kimi şəraitə uyğun olaraq rəngini dəyişməyi, maskalanmağı yaxşı bacarır. Həbsdən maksimum dərəcədə gələcək siyasi "karyera"sı üçün istifadə etməyə çalışır. "Planlı" hərəkət edir. "Ləyaqətli" görünmək üçün dondan-dona girir. Şübhəsiz ki, arzusu həbsxanadan "qəhrəman" kimi çıxmaqdır.

Görünən budur ki, çirkli yollarla topladığı pullara ağızlarının şirəsinin axıdan xaricdəki havadarları onu azad olacağına inandırılar. Pulundan pay alan erməni mətbuatı da onu yaddan çıxarmır. Vaxtaşırı həbsdə olan milyardərin müraziət-lərini tirajlayaraq ondan "dəmir" adam obrazı yaratmağa çalışırlar.

Söhbət Qarabağda həbs edilən, hərbi cinayətlərdə ittiham olunan Ruben Vardanyandır. Heç təsadüfi deyil ki, hərbi cinayətlərdə ittiham olunan, hazırda məhkəmələri keçirilən Ermənistan vətəndaşları arasında daha çox yada salınan Ruben Vardanyandır. Bakıda mühakimə olunan milyardərin özünə xaricdən ən məşhur vəkili tutmağı da, yaranmış şəraitdən istifadə edərək təbliğat aparmağı da bacarır.

Milyardərin yanvarın ikinci on-günlüyündə Ermənistan mətbuatında geniş əks-sədayə səbəb olan müraziətdə qeyd edilirdi ki, guya o, heç bir sənədə imza atmayıb, heç bir ifadə verməyib. Müraziətdə "saxlanılan vaxt yalnız adı demişəm" kimi iddialara geniş yer verildi. Halbuki Vardanyanın istintaq orqanları ilə əməkdaşlıq etdiyi faktlar mövcuddur. İstintaq zamanı Vardanyanın yalnız Qarabağda törətdikləri cinayətləri etiraf etməklə

kifayətlənməməsi, Qərbdə də Azərbaycana qarşı olan qruplarla əməkdaşlıq etməsi (misal üçün, USAID rəhbəri Samanta Pauel) barədə "sirlər"i açması haqqında kifayət qədər məlumatlar var.

Şübhəsiz ki, erməni mətbuatının Vardanyanın adından yanvar ayında yaydığı müraziət Bakıdan göndərilmişdir. Tərəfdarlarının onun adından uydurma müraziət yaymalarında məqsədləri Ermənistan ictimaiyyətinə onu "sinmayan", "sarsılmayan" "qəhrəman" obrazında təqdim etmək istəyi olub. Hadisələrin gedişi göstərir ki, müraziətin yayılmasında Vardanyanın özünün də marağı varmış.

Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinin sülh və insanlıq əleyhinə cinayətlər, müharibə cinayətləri, habelə terrorçuluq, terrorçuluğu maliyyələşdirmə ilə bağlı maddələri və digər ağır cinayətlərdə təqsirləndirilən Ruben Vardanyanın məhkəməsi başlayan adun oyunbazlıq etdiyini müşahidə edirik. Onun yeganə məqsədi məhkəmədən hər vasitə ilə siyasi ambisiyalarını gerçəkləşdirmək üçün istifadə etməkdir. Dövlətin ona verdiyi vəkildən imtina edən Ruben məhkəmədə aqlı aksiyası keçirdiyinə görə özünü yaxşı hiss et-

mədiyini söyləyib. Bununla da dünyaya car çəkmək istəyib ki, onun aqlı aksiyası keçirməsi üçün hansısa "əsasi səbəb" var. O, eyni zamanda təqsirləndirilən şəxs kimi sərbəst ifadə verməkdən də imtina edib. İstəyi də budur ki, məhkəməyə xarici jurnalistlər və müşahidəçilər buraxılsın və onun işi digər mühakimə olunanlarla birləşdirilsin. Heç şübhəsiz ki, xarici mətbuat orqanlarının nümayəndələrini və müşahidəçiləri Bakıya çağırmaqda onun əsl məqsədi məhkəməni şouya çevirmək və bundan öz məqsədləri üçün istifadə etməkdir. O, milyonları hesabına müzdlü jurnalistlərin məhkəməyə gəlmələrini təşkil etməklə ölkəmizin əleyhinə yeni bir kampaniya başlada biləcəyini zənn edir.

Xatırladaq ki, erməni milyarderi Xankəndiyə 2022-ci ilin sentyabrında, Rusiyaya sanksiyalar tətbiq ediləndən sonra var-dövlətinə təhlükə yarananda gəlmişdi. Ona kimi Rusiya oliqarxiyasının çirkli pullarını yumaqla məşğul olan Ruben Vardanyan milyonlara sahib idi. Vardanyanın cinayətkar əməlləri haqqında hələ 2017-ci ildə dünyanın ən nüfuzlu media orqanlarında məqalələr dərc olunmuşdur. Bu məqamda bir məsələni də qeyd etmək yerinə düşər. Bu günlərdə Latviya Seyminin deputatlarının təxminən beşdəbir hissəsi Ruben Vardanyana hökm çıxarılmasını zamanı yerli aspektlərlə yanaşı, beynəlxalq aspektlərlə də nəzərə alınması barədə bəyanatla çıxış edib-

lər. Deputatlar Vardanyanın cinayətkar fəaliyyətinin beynəlxalq miqyasına diqqət çəkərək ona sərbəstlik verilməsini istəyiblər. Deputatlar bəyanatlarında "Vardanyanın fəaliyyətinin müxtəlif vaxtlarda müxtəlif ölkələrin siyasətçiləri, vətəndaş cəmiyyəti təşkilatları və beynəlxalq media tərəfindən diqqət çəkdiyini və pisləndirildiyini" xatırladıblar. "CNN Prima News" də vurğulayıb ki, 6 il əvvəl Avropa İttifaqının sanksiyalarından yayınmağa cəhd göstərməsinə baxmayaraq, Qarabağdakı erməni separatçılarının keçmiş rəhbəri indi Azərbaycanda məhkəmə qarşısına çıxarılıb və onu ömürlük həbs gözləyir.

Özünü həbs olunan, digər hərbi cinayətlərdə ittiham olunanlardan "məhkəm", fərqli göstərməyə çalışan Ruben Vardanyan istədiyinə nail ola bilməyəcəyini anlamırdı. Ermənistan mətbuatında Bakıda DTX-nin təcrübəsinə saxlanılan Ruben Vardanyanın 11 dəqiqəlik səs yazısı olan daha bir müraziəti yayılıb. Müraziətdən məlum olur ki, ağır cinayətlərdə mühakimə olunan Ruben Vardanyan bütün hüquqlarından maksimum istifadə edir. Onun ailəsi ilə danışıqlarına və erməni cəmiyyətinə müraziət etməsi üçün də hər hansı məhdudiyyət qoyulmayıb. Ruben Vardanyan bu səs yazısı erməni mediasında və erməni diasporunun təsiri ilə bəzi beynəlxalq media orqanlarında yayılan yalan iddiaları birmənsə bir olaraq alt-üst edir.



Ruben Vardanyan müraziətinin başlanğıcında deyir ki, dəstəyə görə hamınıza təşəkkür edirəm, bu dəstəyə mənə güc verir: "Mən yaxşı formadayam, tam sağlamam və səhərlə bağlı hər şey normaldır". Bununla da o, səhərləndə ciddi problem olması barədə hay-küy yaratmağa çalışıb, saxlanıldıqdan sonra özünü təqsirləndirən bəzi məlumatları yalan olduğunu ifşa etmişdir. Müraziətdə özünü "qəhrəman" obrazına da cızmağa çalışan Ruben ailəsindən "onlara verdiyi əziyyətdə görə" üz istəyərk qeyd edir ki, bu yolu özü seçib: "Mən nəyə getdiyimi (nə etdiyimi) bildirdim və daha ağır şərtlərə hazır idim və hazırım.

Mən qurban deyiləm, mənə görə acımaq lazım deyil. Çünki bu mənim şəxsi seçimimdir".

Vardanyan müraziətində azərbaycanlılara təşəkkür etməyi də unutmayıb: "Burada ünsiyyətdə olduğum azərbaycanlıların böyük əksəriyyətinə təşəkkür etmək istəyirəm, onlar məni düşmənlər hesab etmələrinə baxmayaraq, insani dəyərlərə sadıqdırlar - baxmayaraq ki, mənə etirazları və iradları var, onlar humanist yanaşmalarını qoruyurlar". Erməni milyarderi bu müraziəti ilə Azərbaycanın saxlanılanlara qarşı humanist yanaşma sərəngəliyini birbaşa etiraf edir. Vardanyan müraziətində "sülh mesajı" verməyi də unutmayıb. O, qonşularla

birgə sülh içində yaşayacağı günə inanır. Bunun üçün uzunmüddətli sülh sazişinin yalnız sonədə deyil, münasibətlərdə də olmasından bəhs edir. Hər şeyi dolayısı ilə unutmağı və baş verənlərin bir daha təkrarlanmaması üçün gələcək haqda düşünməyə çağıran Vardanyan müraziətində "bir-birimizə hörmət edərək yaşayacağıq" inamını ifadə edib.

"Sülh göyərçini" müraziətindən belə başa düşmək olur ki, o, yaxın günlərdə səhvini anlayıb, etdiyi düşmənciliyə görə üzrə istəyir.

Əlsən QƏNİYEY,  
"Azərbaycan"



**"DOST" mərkəzlərində göstərilən xidmətlərin siyahısı**

Sıra №-si	Xidmətlərin adları
1	2
1.	<b>Əmək münasibətləri sahəsində göstərilən xidmətlər</b>
1.1.	yeni və ya yenidən qurulmuş müəssisələrin, obyektlərin, istehsalat vasitələrinin əməyin mühafizəsi tələblərinə uyğunluğunu təyin edən sertifikat - pasportun verilməsi
1.2.	işəgötürənlərə və işçilərə əmək qanunvericiliyinin tətbiqi, o cümlədən elektron əmək müqaviləsinin bağlanması, onda dəyişiklik edilməsi və ya xitam verilməsi ilə bağlı metodiki kömək göstərilməsi
1.3.	müəssisə və təşkilatlarda əməyin mühafizəsi xidmətlərinin yenidən təşkilinə və ya ləğv edilməsinə razılıq verilməsi
1.4.	əmək qanunvericiliyinin pozulmasına dair müraciətlərin qəbul edilməsi
1.5.	əmək münasibətləri sahəsi üzrə arayışlar verilməsi
2.	Əlillik və "Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 15.3-cü maddəsinə uyğun olaraq yekun tibbi müayinənin aparılması sahəsində göstərilən xidmətlər
2.1.	<b>əlilliyin qiymətləndirilməsi</b>
2.2.	əlilliyin qiymətləndirilməsinin nəticəsinə dair arayış verilməsi
2.3.	"Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 15.3-cü maddəsinə uyğun olaraq yekun tibbi müayinənin aparılması
2.4.	əlilliyi olan şəxslərin minik avtomobili ilə təmin edilməsi üçün tibbi göstərişin müəyyənəndirilməsi
2.5.	istehsalatda bədbəxt hadisələr və peşə xəstəlikləri nəticəsində əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərin ölümlərinin qeyd olunan hadisələrə əlaqəsinin müəyyənəndirilməsi
2.6.	əlilliyi olan şəxslərin reabilitasiya vasitələri ilə təmin edilməsi
2.7.	əlilliyi olan şəxslərə Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki reabilitasiya müəssisələrinə göndəriş verilməsi
2.8.	fərdi reabilitasiya və abilitasiya proqramının tərtib edilməsi
2.9.	əlilliyi olan şəxsə əmək zamanının müəyyən edilməsi
2.10.	istehsalatda bədbəxt hadisələr və peşə xəstəlikləri nəticəsində işçinin peşə əmək qabiliyyətinin itirilmə dərəcəsinin müəyyən edilməsi və rəy verilməsi
3.	<b>Məşğulluq sahəsində göstərilən xidmətlər</b>
3.1.	əmək yarmarkaları vasitəsilə məşğulluq xidmətləri göstərilməsi
3.2.	əmək birjasi vasitəsilə məşğulluq xidmətləri göstərilməsi
3.3.	şəxslərin peşə hazırlığına cəlb olunması
3.4.	peşəyönümlünə dair məsləhət xidmətləri göstərilməsi
3.5.	işçilərin əməkhaqlarının işəgötürənlə birlikdə maliyyələşdirilməsi
3.6.	şəxslərin kvota iş yerləri üzrə işlə təmin edilməsi
3.7.	işaxtaran və işsiz kimi qeydiyyatdan alınma, qeydiyyatdan müvəqqəti çıxarılma və qeydiyyatın ləğv edilməsi
3.8.	iş yerlərinə göndərişlərin verilməsi və nəticəsinə dair işəgötürənin qərarının qəbul edilməsi
3.9.	şəxslərin haqqı ödənilən ictimai işlərə cəlb olunması
3.10.	işsizlikdən sığorta ödənişinin təyin edilməsi
3.11.	şəxslərin məqsədləli proqramlar çərçivəsində yaradılmış iş yerləri üzrə işlə təmin edilməsi
3.12.	şəxslərin kvotadan əlavə iş yerləri üzrə işlə təmin edilməsi
3.13.	şəxslərin özünüməşğulluğa cəlb olunması
3.14.	Azərbaycan Respublikası vətəndaşının xarici ölkədəki əmək fəaliyyəti barədə qeydlər aparılması
3.15.	məşğulluq sahəsi üzrə arayışlar verilməsi
4.	<b>Əmək pensiyaları sahəsində göstərilən xidmətlər</b>
4.1.	ümumi əsaslarla yaşa görə əmək pensiyasının təyin edilməsi
4.2.	əmək şəraitinə görə güzəştli şərtlərlə yaşa görə əmək pensiyasının təyin edilməsi
4.3.	hərbi qulluqçulara və xüsusi rütbəli şəxslərə güzəştli şərtlərlə yaşa görə əmək pensiyasının təyin edilməsi
4.4.	güzəştli şərtlərlə əmək pensiyası hüququ olan digər şəxslərə yaşa görə əmək pensiyasının təyin edilməsi
4.5.	valideynlərinin itirmiş və ya valideyn himayəsindən məhrum olmuş səkkiz yaşınadək övladlığa və ya qoyunluğa götürülmüş uşaqlar da daxil olmaqla beş və daha çox uşağına və ya əlilliyi olan qadınlara və kişilərə yaşa görə əmək pensiyalarının təyin edilməsi
4.6.	ailə başçısını itirməyə görə əmək pensiyasının təyin edilməsi
4.7.	əlilliyə görə əmək pensiyasının təyin edilməsi
4.8.	müəyyən müddətə və ömürlük azadlıqdan məhrum etmə növündə cəzaya məhkum edilmiş şəxslərə əmək pensiyasının təyin edilməsi
4.9.	əmək pensiyasının bir növündən başqa növünə keçirilməsi
4.10.	əmək pensiyası üzrə pay ayrılması
4.11.	əvvəllər təyin edilmiş əmək pensiyasının bərpa edilməsi
4.12.	əvvəllər təyin edilmiş əmək pensiyasının yenidən hesablanması
4.13.	əmək pensiyasına qulluq stajına görə əlavələrin təyin edilməsi
4.14.	xaricdə daimi yaşayan Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarına əmək pensiyasının təyin edilməsi
4.15.	xaricə köçmüş şəxslərə əmək pensiyasının ödənilməsi
4.16.	beynəlxalq müqavilələr üzrə əmək pensiyasının təyin edilməsi
4.17.	"Əmək pensiyaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən, sığortaolunanlar üzrə ödənilən əlavə vəsaitin xüsusi hesaba köçürülməsi
4.18.	əmək pensiyaları üzrə arayışlar verilməsi
5.	<b>Sosial müavinətlər sahəsində göstərilən xidmətlər</b>
5.1.	uşağın anadan olmasına görə birdəfəlik müavinətin təyin edilməsi
5.2.	dəfn üçün birdəfəlik müavinətin təyin edilməsi
5.3.	radiasiya qəzası nəticəsində zərər çəkmiş şəxslərə hər il müalicə üçün birdəfəlik müavinətin təyin edilməsi
5.4.	cəza çəkməkdən azad edilmiş tibbi və sosial yardıma ehtiyacı olan şəxslərə birdəfəlik müavinətin təyin edilməsi
5.5.	Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərində işləyən müvəqqəti əlilliyi maddi-məişət şəraitinin dəstəklənməsi üçün birdəfəlik müavinətin təyin edilməsi
5.6.	valideynlərinin itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlar, habelə onların arasından olan şəxslər ilk dəfə işə düzəlmə zamanı birdəfəlik müavinətin təyin edilməsi
5.7.	himayədar ailəyə verilməmiş uşaqlara nəvəsinə qaytarılması üçün birdəfəlik müavinətin təyin edilməsi
5.8.	dövlət qulluqçularına ömürlük sosial müavinətin təyin edilməsi
5.9.	bir yaşınadək uşağı olan azatnamatlı ailələrə aylıq sosial müavinətin təyin edilməsi
5.10.	beşdən çox uşağı olan qadınlara aylıq sosial müavinətin təyin edilməsi
5.11.	valideynlərinin itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların qoyunlarına (himayəçilərinə) aylıq sosial müavinətin təyin edilməsi
5.12.	övladlığa götürülən uşağa, o cümlədən əlilliyi olan uşağa görə aylıq sosial müavinətin təyin edilməsi
5.13.	himayədar ailəyə verilməmiş uşağın, o cümlədən əlilliyi olan uşağın tərbiyə edilməsinə görə aylıq sosial müavinətin təyin edilməsi

5.14.	vəfat etmiş Azərbaycan Respublikasının keçmiş Prezidentinin arvadına (örinə) və ya öhdəsində olan uşağına aylıq sosial müavinətin təyin edilməsi
5.15.	ümumi qaydada yaşa görə aylıq sosial müavinətin təyin edilməsi
5.16.	valideynlərinin itirmiş və ya valideyn himayəsindən məhrum olmuş səkkiz yaşınadək övladlığa və ya qoyunluğa götürülmüş uşaqlar da daxil olmaqla beş və daha çox uşağı və ya əlilliyi olan uşağı olan qadınlara və kişilərə yaşa görə aylıq sosial müavinətlərin təyin edilməsi
5.17.	ümumi xəstəliklə, hərbi xidmət dövrü ilə, istehsalat zədəsi ilə, peşə xəstəliyi ilə, hərbi əməliyyatlar keçirilən zonada olmaqla, Çernobil AES-də qəzanın ləğvi ilə, terror hadisəsi ilə əlaqədar əlilliyi görə aylıq sosial müavinətin təyin edilməsi
5.18.	Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün, müstəqilliyinin və konstitusiyası quruluşunun müdafiəsi ilə, 1990-cı ilin 20 Yanvar hadisələri ilə əlaqədar əlilliyi görə aylıq sosial müavinətin təyin edilməsi
5.19.	Çernobil AES-də hərbi xidmət vəzifələrini (xidməti vəzifələri) yerinə yetirməklə və ya hərbi xidmət vəzifələrini (xidməti vəzifələri) yerinə yetirməklə əlaqədar əlilliyə görə aylıq sosial müavinətin təyin edilməsi
5.20.	vəfat etmiş şəxsin 18 yaşınadək əlilliyi müəyyən edilmiş 18 yaşından yuxarı əlilliyi olan övladına ailə başçısını itirməyə görə aylıq sosial müavinətin təyin edilməsi
5.21.	vəfat etmiş şəxsin 8 yaşınadək uşaqlarına baxan və işləməyən (yaşından və əmək qabiliyyətindən asılı olmayaraq) valideynlərdən, qardaş, bacı, baba və nənələrdən birinə ailə başçısını itirməyə görə aylıq sosial müavinətin təyin edilməsi
5.22.	vəfat etmiş şəxsin 18 yaşınadək (əyani təhsil alanlara təhsil bitirəndə, lakin 23 yaşdan çox olmamaqla) uşaqlarına ailə başçısını itirməyə görə aylıq sosial müavinətin təyin edilməsi
5.23.	müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularının uşaqlarına aylıq sosial müavinətin təyin edilməsi
5.24.	özləşdirilən və idarəetməyə verilən dövlət müəssisələrinin istehsalat qəzası və ya xud peşə xəstəliyi nəticəsində sağlamlığı pozulmuş işçisinə və ya bu səbəbdən həlak olmuş işçisinin ailə üzvlərinə və himayəsində olan digər şəxslərə aylıq ödənc əvəzinə aylıq müavinətin təyin edilməsi
5.25.	sosial müavinətlər üzrə arayışlar verilməsi
6.	<b>Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdləri sahəsində göstərilən xidmətlər</b>
6.1.	Azərbaycan Respublikasının "Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı" adı verilmiş şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün təyin edilməsi
6.2.	Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı adı verilmiş şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün təyin edilməsi
6.3.	20 Yanvar şəhidi ailəsinə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün təyin edilməsi
6.4.	şəhid ailəsi üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün təyin edilməsi
6.5.	Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdünün təyin edilməsi
6.6.	"Xalq" fəxri adına görə aylıq təqaüd təyin edilməsi
6.7.	"Əməkdar" fəxri adına görə aylıq təqaüd təyin edilməsi
6.8.	müharibə və ya 1990-cı ilin 20 Yanvar hadisələri ilə əlaqədar əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün təyin edilməsi, o cümlədən:
6.8.1.	Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün müdafiəsi ilə əlaqədar əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün təyin edilməsi
6.8.2.	hərbi xidmət vəzifələrini (xidməti vəzifələri) yerinə yetirməklə əlaqədar əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün təyin edilməsi
6.8.3.	Böyük Vətən müharibəsi ilə əlaqədar əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün təyin edilməsi
6.8.4.	Çernobil AES-də hərbi xidmət vəzifələrini (xidməti vəzifələri) yerinə yetirməklə əlaqədar əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün təyin edilməsi
6.8.5.	1990-cı ilin 20 Yanvar hadisələri ilə əlaqədar əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün təyin edilməsi
6.9.	1941-1945-ci illər Böyük Vətən müharibəsi iştirakçılarına, İkinci Dünya müharibəsi dövründə Leningrad şəhərinin mühasirəsi zamanı şəhərin müəssisələrində, idarə və təşkilatlarında işləmiş və "Leningradın müdafiəsinə görə" medalı, "Leningrad mühasirəsində yaşayan" döş nişanı ilə təltif edilmiş şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün təyin edilməsi
6.10.	ümumi səbəblərdən orqanizmin funksiyalarının 81-100 faiz pozulmasına görə əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərə (gözdən əlilliyi olan şəxslər istisna olmaqla) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün təyin edilməsi
6.11.	ümumi səbəblərdən orqanizmin funksiyalarının 81-100 faiz pozulmasına görə gözdən əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün təyin edilməsi
6.12.	Əfqanıstanda sovet qoşunlarının tərkibində beynəlmilət borcunu yerinə yetirən hətə həlak olmuş, itkin düşmüş və məhkəmə qaydasında ölmüş olan hərbi qulluqçuların ailələrinə (valideynlərinə, dul arvadlarına) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün təyin edilməsi
6.13.	orqanizmin funksiyalarının 81-100 faiz pozulmasına görə əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərə qulluq edən şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün təyin edilməsi
6.14.	əlilliyi olan uşaqlara qulluq edən şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün təyin edilməsi
6.15.	müharibə veteranlarına Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün təyin edilməsi
6.16.	əsas iş yeri üzrə elmi müəssisə və təşkilatlarda və ya təhsil müəssisələrində azı 25 il çalışmış, elmi dərəcəsi olan, işləməyən, əmək pensiyası hüququ olan şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün təyin edilməsi
6.17.	Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdləri üzrə arayışlar verilməsi
7.	<b>Ünvanlı dövlət sosial yardım sahəsində göstərilən xidmətlər</b>
7.1.	ünvanlı dövlət sosial yardımının təyin edilməsi
7.2.	ünvanlı dövlət sosial yardımını üzrə arayışlar verilməsi
8.	<b>Dövlət sosial sığorta sistemində fərdi uçot sahəsində göstərilən xidmətlər</b>
8.1.	sığortaolunanın dövlət sosial sığorta sistemində uçota alınması
8.2.	sığortaolunanın dövlət sosial sığorta sistemində fərdi uçot məlumatlarında dəyişiklik edilməsi
8.3.	sığortaedənə uçot nömrəsi barədə məlumat verilməsi

8.4.	sığortaolunana fərdi şəxsi hesabı barədə məlumat verilməsi
9.	<b>Dövlət icbari şəxsi sığortası sahəsində göstərilən xidmətlər</b>
9.1.	Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrində, dövlət təhlükəsizliyi, xarici kəşfiyyat orqanlarında, kəşfiyyat və əks-kəşfiyyat fəaliyyəti subyektlərində, habelə hərbi xidmət nəzərdə tutulmuş digər dövlət orqanlarında (dövlət orqanlarının strukturuna daxil olan qurumlarda) hərbi xidmətdə olan şəxslərə və toplanışlarda olan hərbi vəzifəli və mülki müdafiə qüvvələrinin şəxsi heyətinə və ya həmin şəxslərin vəzifələrinə dövlət icbari şəxsi sığorta ödənişlərinin təyin edilməsi
9.2.	hakimlərə, prokurorluq işçilərinə, müstəntiqlərə, ədliyyə, miqrasiya orqanlarında qulluq keçən, təhqiqat aparən, əməliyyat-axtarış fəaliyyətini həyata keçirən şəxslərə, habelə fəvqəladə halların nəticələrinin aradan qaldırılmasını, ictimai qaydanın mühafizəsini təmin edən, gömrük işini təşkil edən şəxslərə və ya həmin şəxslərin vəzifələrinə dövlət icbari şəxsi sığorta ödənişlərinin təyin edilməsi
9.3.	Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatlarına və ya onların vəzifələrinə dövlət icbari şəxsi sığorta ödənişlərinin təyin edilməsi
9.4.	Azərbaycan Respublikasının diplomatik nümayəndəliklərində və konsulluqlarında xidmət keçən diplomatik xidmət orqanı əməkdaşlarına və ya həmin şəxslərin vəzifələrinə dövlət icbari şəxsi sığorta ödənişlərinin təyin edilməsi
9.5.	dövlət icbari şəxsi sığortası üzrə arayışlar verilməsi
10.	<b>Sosial xidmət sahəsində göstərilən xidmətlər</b>
10.1.	müəyyən yaşayış yeri olmayan şəxslərin müvəqqəti sığınacağa qəbul edilməsi
10.2.	əlilliyi olan şəxslərin peşə-əmək reabilitasiya mərkəzlərinə qəbul edilməsi
10.3.	əlilliyi olan şəxslərin minik avtomobili ilə təmin edilməsi
10.4.	məişət zərəkətlərindən zərər çəkmiş şəxslərin dövlət yardım mərkəzlərinə qəbul edilməsi
10.5.	baxımsız, kimsəsiz və sosial təhlükəli vəziyyətdə olan yetkinlik yaşına çatmayanların sosial xidmət müəssisələrinə qəbul edilməsi
10.6.	insan alveri qurbanlarının yardım mərkəzlərinə qəbul edilməsi
10.7.	qanunda və digər normativ hüquqi aktlarda nəzərdə tutulmuş hallarda şəxslərin sanatoriya-kurort yollayışları ilə təmin edilməsi
10.8.	şəxslərin Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin yaradıcılıq mərkəzlərinə qəbul edilməsi
10.9.	təhsilə cəlb olunmayan əlilliyi olan uşaqların sosial xidmət müəssisələrinə qəbul edilməsi
10.10.	xəstəlik və əlilliklə əlaqədar özünəqulluq qabiliyyəti, habelə onlara qulluq və kömək edə biləcək əməkqabiliyyətli qohumları və ya qanuni nümayəndələri olmayan şəxslərin (ailələrin) sosial xidmət müəssisələrinə qəbul edilməsi
10.11.	ahılıqla əlaqədar özünəqulluq qabiliyyəti, habelə onlara qulluq və kömək edə biləcək əməkqabiliyyətli qohumları və ya qanuni nümayəndələri olmayan şəxslərin (ailələrin) sosial xidmət müəssisələrinə qəbul edilməsi
10.12.	penitensiar müəssisələrdə cəza çəkməkdən azad edilmiş şəxslərin sosial adaptasiya mərkəzlərinə qəbul edilməsi
10.13.	görmə qabiliyyəti məhdudluğu olan 5-29 yaşlı şəxslərin sosial xidmət müəssisələrinə qəbul edilməsi
10.14.	sosial-hüquqi xidmətlərin göstərilməsi
10.15.	evdə (səyyar) sosial xidmət göstərilməsi
10.16.	sosial məsləhət yardımı göstərilməsi
10.17.	sosial-pedaqoji xidmətlər göstərilməsi
10.18.	sosial-psixoloji xidmətlər göstərilməsi
10.19.	"Əmək veteranı" adı və vəsiqəsinin verilməsi
10.20.	"Şəhid ailəsi üzvü" vəsiqəsinin verilməsi
10.21.	uşaqlar üçün dövlət sosial xidmət müəssisələrinin, habelə ümumi təyinatlı internat tipli və internat tipli xüsusi ümumtəhsil məktəblərinin valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş məzunlarının "Məzun evi" sosial xidmət müəssisəsində mənzillə təmin edilməsi
10.22.	normativ hüquqi aktlarda nəzərdə tutulmuş hallarda şəxslərin yaşayış sahəsi ilə təmin edilməsi ilə bağlı məlumat verilməsi
10.23.	sosial xidmətlər üzrə arayışlar verilməsi
11.	<b>Övladlığagötürmə sahəsində və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlara göstərilən xidmətlər</b>
11.1.	övladlığagötürmə ilə bağlı müraciətlərin qəbul edilməsi
11.2.	övladlığagötürmə sahəsində məsləhət və məlumat verilməsi
11.3.	himayədar ailə ilə bağlı müraciətlərin qəbul edilməsi
11.4.	himayədar ailə ilə bağlı məsləhət və məlumat verilməsi
11.5.	valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların hüquqlarının müdafiəsi, onların valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlar üçün müəssisələrə yerləşdirilməsi və həmin müəssisələrdən götürülməsi ilə bağlı müraciətlərin qəbul edilməsi
12.	<b>Funksional yardımçı xidmətlər</b>
12.1.	sosial ödənişlər üzrə bank hesabları ilə əlaqədar məlumatların verilməsi
12.2.	sosial ödənişlər üzrə ödəniş kartlarının təqdim edilməsi
12.3.	hüquqi məsələlərə dair şifahi və yazılı məsləhətlər, izahatlar və arayışlar verilməsi
12.4.	məhkəmələrə iddia ərizələrinin verilməsi ilə bağlı hüquqi yardım göstərilməsi
12.5.	ərizələrin, şikayətlərin və hüquqi xarakterli sənədlərin tərtib edilməsi
12.6.	vətəndaşların müraciətliyi əsasında digər növ hüquqi yardım göstərilməsi
12.7.	bütün növ sənədlərin dövlət dilinə və ya dövlət dilindən digər dillə tərcümə edilməsi ilə bağlı xidmətlər
12.8.	notariat xidmətlərinin təşkili
12.9.	mediasiya xidmətlərinin təşkili
12.10.	ilk tibbi yardım üzrə tibb xidmətlərinin təşkili



# Mədəniyyət



## ● Hacı Hacıyev - 100

**Bu il Azərbaycan mətbuatı üçün çox böyük bir bayram idi. 2025-ci ilin 22 iyulunda Milli Mətbuatımızın yaranmasının 150 yaşı tamam olur. Böyük düşüncə adamı Həsən bəy Zərdəbinin 1875-ci ilin 22 iyulunda "Əkinçi" qəzetinin ilk sayı ilə yandırdığı çraq bir əsr yarımdır ki, şölə saqr.**

Tarixin gördüyündən "Əkinçi" qəzetinin özü çox qısa müddət ömür sürə bildi - 1877-ci il sentyabrın 29-da nəşri dayandı. Bu müddətdə onun cəmi 56 nömrəsi çapdan çıxdı. Amma belə qısa müddətlə, belə az sayla gələcəyə ötürülən işiq o qədər güclü oldu ki, özündən sonrakı 150 il Azərbaycan mətbuatının çox böyük inkişaf tarixinə çevrildi.

İstənilən tarixi insanları təsvir etmək mümkün deyil. Tarix hansısa dövrlərin, istiqamətlərin yaranmasına əmək sərf edən şəxsiyyətlərin fəaliyyətini işiqində yaranır, onların həyat yolundan istiqamət alır. Bu baxımdan, 150 illik milli mətbuatımız zamanın ayrı-ayrı çağlarında qələmi, düşüncəsi ilə ictimai fikrin inkişafına xidmət edən, ömrünü vərəq-vərəqə salnaməyə çevirən yaradıcı şəxsiyyətlərimizin yaşam tarixidir.

rində yaşlılar keçmişdə olanlardan-keçənlərdən danışır, nağıllar-rəvayətlər söyləyir, ev xanımları nəşə toxuyar və bütün bunlar fəsil-dən-fəslə böyüyən uşaqlar üçün unudulmaz xatirələrə çevrilirdi. Həyat elə gətirəcəkdiki ki, bu ocağın istisində boy atan övladlardan ikisi hər biri öz sahəsində Azərbaycanın tanınmış simalarından olacaqdı. Hacı Hacıyev jurnalistikada parladıqı kimi, onun kiçik qardaşı, riyaziyyat elmində qeyri-adi istedad sahibi olan fizika-riyaziyyat elmləri doktoru, Azərbaycan Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü, Əməkdar elm xadimi Arif Babayev də dövrünün ən nüfuzlu alimlərindən biri kimi elmdə məşhurlaşacaqdı.

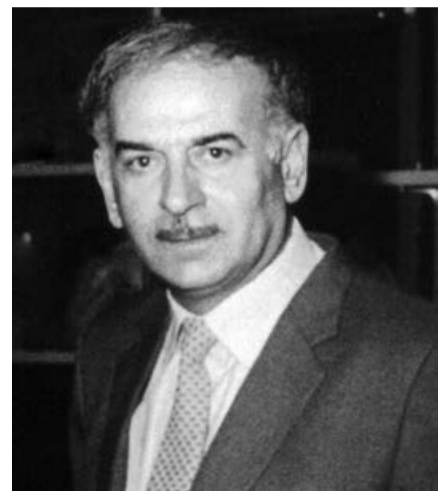
### Qələm necə bərkidi

Hacı Hacıyevin də orta məktəbdən riyaziyyat bilikləri çox yaxşı idi. İkinci Dünya müharibəsinin ilk illərində Bakıdakı müəssisələrdə kadr çatışmadığından bir çox istedadlı həmyaşıdları kimi Hacı da işə cəlb etmişdilər. O, orta məktəbin son siniflərində oxuya-oxuya Bakıdakı emal səxələrindən birində hesabdar işləyirdi.

1943-cü ildə orta təhsilini başa vurub cəbhəyə yollandı. İki il müharibədə ədalovundan keçdi. 1950-ci ilə qədər ordu

dər bu quruma müxtəlif vaxtlarda İsrəfil Nəzərov, Kamran Rəhimov, Ağababa Rzaev, Rəşid Mahmudov, Rafiq Zeynalov kimi tanınmış jurnalistlər rəhbərlik etmişdilər.

Hacı Hacıyev öz zəmanəsinin övladı kimi ömrünün böyük hissəsini sovet dövründə, kommunist ideologiyasının təsirləri altında yaşasa da, milli şüura, tarixi dəyərlərimizə bağlı bir ziyalı idi və bu, özünü onun Azərbaycan Jurnalistlər İttifaqına sədrlik etdiyi illərdə daha çox büruzə verdi. Təsədüfi deyil ki, 1990-cı ilin 19-dan 20 yanvarına keçən gecə sovet ordusunun Bakıda törətdiyi qətlim-



peşəkar jurnalistikamın yaranmasında müstəsna xidmətlər göstərdi. Fikir və söz azadlığının, plüralizmin təmin edilməsində, jurnalistlərin sosial problemlərinin həllində yaxından iştirak etdi. Hacı Hacıyevin təşəbbüsü ilə Həsən bəy Zərdəbi mükafatının təsis olunması, bu mükafatın müxtəlif illərdə ölkənin peşəkar jurnalistlərinə təqdim olunması da onun Azərbaycan jurnalistikası qarşısındakı xidmətlərindən idi.

### Söz sərəflərindən biri

Hacı Hacıyevin Azərbaycanın milli dövlətçilik dəyərlərinə bağlılığı onun 1991-ci ildə çapdan çıxması "İstiqlalın əzablı yolu" kitabından da görünür. Hacı Hacıyev bu kitabı Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti qurucularına - nəşrin ictimai hissəsində özünün də qeyd etdiyi kimi, "ömürlərini şimal buzları arasında başa vuran istiqlal mübarizələrimizin öz xatirəsinə" həsr etmişdir. Bu baxımdan, Hacı Hacıyev həm də Azərbaycanda Cümhuriyyət dövrünün ilk araşdırıcılarından hesab etmək olar.

Hacı Hacıyevin yaradıcılığında bədi tərcümə və publisistika da xüsusi yer tutur. O öz dövrünün ən yaxşı mütercimlərindən sayılırdı. Müxtəlif illərdə Vasilı Yanın "Çingiz xan", Ernest Heminqvayın "Əlvida, silah", "Cəzə zəngi" əsərlərini, Mövlud Memmerinin "Ədalət yuxuda ikən", Sergey Antonovun "Cırılmış manat", Çexovun "Gecikmiş güllər", Manuel Tiaqunun "Sabahacan, yoldaşlar!", Anatoli Rıbakovun "Arbat övladları" əsərini, "Karnaval" Polşa hekayələri və novellaları toplusunu, Misir ədiblərinin hekayələrini, Maksim Qorkinin "Qoca" pyesini yüksək peşəkarlıqla Azərbaycan dilinə çevirmişdi.

Görkəmli publisist yerli mətbuatla yanaşı, xarici mətbuatda, o cümlədən Türkiyənin "Yeni forum" və "Tanıtım" jurnallarında da publisistik məqalələrlə çıxış edirdi. Hacı Hacıyev Türkiyənin Kaysəri şəhərində keçirilən Ümumdünya Azərbaycan Konqressində (1990), Bodrumda təşkil olunan "Türk millətlərinin siyasi və iqtisadi gələcəyi" simpoziumunda (1991) da iştirak etmiş, onun Azərbaycanda milli istiqlal hərəkatı və siyasi vəziyyət probleminə dair məruzələri böyük maraqla qarşılanmışdır.

Vaxtilə "Ekran" Yaradıcılıq Birliyinin sədri olmuş Hacı Hacıyev çoxsaylı sənədli filmin də ssenari müəllifi idi. 1967-ci ildə lentə alınmış "Mənim Mingəçevirim", 1969-cu ildə daha bəstəkarımız Qara Qarayevə həsr olunmuş "Üçüncü simfoniya", 1969-cu ildə unudulmaz rəssam Səttar Bəhlulzadə haqqında çəkilmiş "Bu, Səttar Bəhlulzadədir", 1970-ci ilə aid "Axtarış həvəsi" filmlərinin ssenariləri onun qələminə məxsusdur.

Hacı Hacıyev söz sərəfləri sayılı bilək yaradıcı adamlardan idi. O, mətni həssaslıqla duyur, peşəkarcasına qələmə almış yazılarına yüksək qiymətləndirər, eyni zamanda naşi mətn, cümlələrin arasında düşmüş hansısa "haram sözü" onu təb-dən çıxarırdı.

Hacı müəllim onu tanıyan hər kəsin yaddaşında son dərəcə təvəzökar, çox görülməyən, özünüqədimə can atmayan bir insan kimi xatırlar. Bu sətirləri yazmağa tam əmin ki, Hacı Hacıyev 100 yaşında belə qədrizmənlə yanaşı, Nəca ki 2008-ci il fevralın 23-də dünyasını dəyişən Hacı Hacıyev də unutmur, 100 yaşının tamamında prinsipiallığı, qətiyyəti və bir də insanlığı, xeyirxahlığı ilə iz qoyan ziyalımızı sevgi və rəğbətə yada salır.

*İradə ƏLİYEVA,  
"Azərbaycan"*

## ● Milli folklorumuz

# Novruz bayramı rəssamlarımızın yaradıcılığında

**Xalqımızın mənəviyyatında və məişətində minilliklərə yayılmış, böyük coşqu və şövlə sevsə-sevə qeyd etdiyi ən qədim bayramlardan biri Novruz bayramıdır.**

Məlum olduğu kimi, həyatın başlanğıcı qədim Şərqi fəlsəfəsində dörd ünsürün vəhdəti şəklində qəbul edilir: od, su, hava, torpaq. Bahar bayramı həyatın yenidən yaranışı, doğuşu kimi təzahür olunur.

Azərbaycanın folklor, musiqi və təsviri sənət əsərlərində Novruz adət-ənənələri geniş və hərtərəfli şəkildə təzahürünü tapıb. Bayramın diqqətli cəlb edən, el dilindən və məişətdən süzülüb bu günümüzdə gələnlər Azərbaycan rəssamlığı sənətində də sevilərək müraciət edilən və əks olunan ən maraqlı motivlərdəndir.

Azərbaycan təsviri sənət tarixində Novruz bayramı və onun rəssamlıq sənətində əksi ayrıca bir sahifəni təşkil edir. Sovetlər dövründə bu bayramın qeyd edilməsinə rəsmi qadağalar olmuşdur, bununla belə, xalqımız həmişə sevsə-sevə bu bayramı qeyd edərək, onun ənənələrini yaşatmış və nəsil-dən-nəslə ötürmüşdür.

Azərbaycan Milli İncəsənət Müzeyində saxlanılan, Novruz bayramı mövzusunda əks etdirən əsərlər sırasında rəngkarlıq ustaları - Səttar Bəhlulzadənin "Bahar nömrəsi", "Xonça" (Etüd), "Torpağın arzusunu", "Azərbaycan nağılı", "Xalqımızın yazı", "Nərgiz gülləri", "Yaşıl xalça", Xalidə Səfərovanın "Novruz", "Çovkan", "Çovkançılar", Elbəy Rzaquliyevin "Novruz bayramı", Həsən Hacıverdinin "Bahar", Sadıq Şərifzadənin "Bahar bayramı, Novruz", qrafika rəssamları - Əziz Əzimzadənin "Tonqal üstündən tullanmaq", "Kos-kosa", Ələkbər Rzaquliyevin "Gəlinin hədiyyəsi", "Köhnə Bakı" silsiləsindən), "Şirni" ("Köhnə Bakı" silsiləsindən), Elmira Şahzadənin "Novruz bayramı ərəfəsində", "Qutablar", Altay Hacıyevin "Yaz" ("Azərbaycan, doğma mahımlar" silsiləsindən), "Qədim milli məişət əşyaları", Arif Əlşəgərovun "Novruz", "Kəndirbazlar" və başqalarını xüsusilə qeyd edə bilərik.

Yuxarıda adları sadalanan rəssamlar Azərbaycan təsviri sənət tarixində öz sözlərini demiş və yaradıcılığı ilə silinməz izlər qoymuş görkəmli sənətkarlərdir.

Bənzərsiz və zəngin yaradıcılıq dünyasına malik, əfsanəvi firca ustası Səttar Bəhlulzadənin yaratdığı tablolarında milli mədəniyyətimizin hansısa bir elementini və ya rəmzi ifadəsinə görmək və duyumaq mümkündür. Rəssam "Azərbaycan nağılı" adlı əsərində sanki Azərbaycan dünyasını tabloda əks etdirmişdir. Kompozisiyada özəmətlə dağlar fonunda, göl kənarında əks etdirilən dairəvi iri xonçalar və xonçaların içindəki Azərbaycan nemətləri, çiçəkləmiş ağaclar, gözəl güllər o qədər ustalıqla və əsl sənət coşqusu ilə təsvir edilmiş ki, bu səhrin ağuşuna düşməmək, bol estetik zövq almaq mümkün deyil. Bu əsərə tam əks etməkdən doymaq olmur. Rəssam Şahzadənin yuxarı hissə-



sində dalğalanan kələğayını təsvir etməklə bir növ yaradıcılıq işinə möhür basmışdır, yəni əlavə heç bir şərhə ehtiyac duymadan tabloda Azərbaycan dünyasını asanlıqla sezmək olar. Sadalanan xüsusiyətləri rəssamın Novruzla bağlı digər əsərlərinə də şamil etmək mümkündür.

Xalidə Səfərovanın "Novruz" adlı əsəri olduqca diqqətçəkəndir. Kompozisiyada mərkəzə Novruz bayramının ləziz nemətləri ilə bəzədilmiş xonça, xonçanın əhatəsində isə əllərdə Bahar bayramının rəmzi olan səməni tutmuş xanımlar və xoruz döyüşdürən milli geyimli gənc oğlanlar təsvir edilmişdir.

Elbəy Rzaquliyevin "Novruz bayramı" əsərində isə Xəzər dənizinin fonunda, İçərişəhərdə şənliklərin bədi təsviri əks olunub. Tabloda oyun göstərən kəndirbaz və milli geyimli rəqqaslar əsl bayram əhvali-ruhiyyəsini təəcəssüm etdirir. Sağ tərəfində isə xalça nümunəsinin təsviri əsərin bədi ifadəliliyini daha da artırır. Rəssam "Azərbaycan nağılı" adlı əsərində sanki Azərbaycan dünyasını tabloda əks etdirmişdir. Kompozisiyada özəmətlə dağlar fonunda, göl kənarında əks etdirilən dairəvi iri xonçalar və xonçaların içindəki Azərbaycan nemətləri, çiçəkləmiş ağaclar, gözəl güllər o qədər ustalıqla və əsl sənət coşqusu ilə təsvir edilmiş ki, bu səhrin ağuşuna düşməmək, bol estetik zövq almaq mümkün deyil. Bu əsərə tam əks etməkdən doymaq olmur. Rəssam Şahzadənin yuxarı hissə-

Sadalanan əsərlər Azərbaycan rəssamlarının Novruz bayramına həsr olunmuş bədi yaradıcılıq işlərinin kiçik bir qismini təşkil edir. Azərbaycan xalqının tarixində və məişətində geniş şəkildə kök salmış və hər il dövlət səviyyəsində qeyd edilən bu bayram və onun gözəl xüsusiyətləri, həmişə rəssamlarımızın ilham qaynağı olacaq və onların yaradıcılığında öz geniş təzahürünü tapacaqdır.

*Əsəd QULİYEV,  
Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının üzvü, sənətsünası*

# Unudulmaz Hacı müəllim

## O, jurnalistlərin dostu, jurnalistikamızın təəssübkeşi idi

Taleyin xoş bir təsadüfünə onların birinin - sovet və müstəqillik dövrü Azərbaycan jurnalistikasının parlaq simalarından olan görkəmli publisist, mütercim, Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin sədri (1989-2006), Əməkdar jurnalist Hacı Hacıyevin anadan olmasının 100-cü ildönümü Milli Mətbuat tariximizin yubileyi ilə eyni vaxta düşür.

### Çəmbərəkənddən başlanan həyat

Hacı Əliyev oğlu Hacıyev 1925-ci ildə Bakıda doğulmuşdu. Atası ticarətə məşğul olurdu. Evləri Çəmbərəkənddə yerləşirdi. Uşaqlıq yaddaşını Hacı Hacıyev ömrün əhli vaxtlarında qələmə almışdı. 2005-ci ildə çapdan çıxmış "Xatirələr və ya Çəmbərəkənddən başlanan həyat" memuar kitabında böyük səxavətlə öz oxucuları ilə bölüşüb. Bu kitab 1920-1940-cı illər Bakının tarixi mənzərəsini canlandırmaq üçün çox qiymətli mənbədir.

Yazımının qəhrəmanı elə bir ayyamda dünyaya gəlmişdi ki, bayırda tarixin sətir rüzgarları əsir, bolşeviklərin qanlı əlləri onlara qədər min bir əziyyətə qurulanları dağıdıb tökülür, tanınmış şəxsiyyətlərimizin ömrünə son qoyurdu. Amma gəder-gəlməzə gəndörlənlərin yeri də boş qalmırdı. Sadə zohmat adamlarının evlərində doğulub böyüyən illər sonra həmin şəxsiyyətlərimizin yerini tutacaq yeni nəslin layiqli təmsilçiləri kimi yetişirdilər. Onlardan biri də Əliyev-dər kişinin ocağında dünyaya göz açmış Hacı Hacıyev idi.

Xatirələrinin on yaddaqalan məqamlarından biri qış vaxtı evi istismək üçün otağın ortasında qurduqları kürsü, onun üstünə salınan kürsü yorğanıdır. Uzun illər Azərbaycanca çox evlərdə qışda soyuqdan qorunmaq üçün bu üsuldan istifadə edirdilər. Kürsüdə kömür yamb evi qızdırır, ev sakinləri dövləmə şəkildə ayaqlarını kürsüyə tərəf uzadıb üstlərini yorğanla örtür, beləcə uzun qış gecələ-

sıralarında xidmətini davam etdirirdi. Həyatının həmin illərini keçmiş SSRİ-nin müxtəlif məkanlarındakı dinc-quruculuq proseslərində yaşadı.

Bu illər, onun ayrı-ayrı məqamlarını dəfələcə köçürdüyü həyat lövhələri yaddaşında o qədər zəngin təəssürlər yaratmışdı ki, mülki həyata qayıtdandan sonra ömrünün jurnalistikaya bağlamağa, düşüncələrini yazılara çevirməyə qərar verdi. 1950-ci ildə ordundan tərxis olunub 25 yaşında Azərbaycan Dövlət Universitetinin Filologiya fakültəsində daxil oldu. Qiyabi təhsil almış ona sevdili peşə ilə artıq tələblik illərindən məşğul olmağa imkan yaratdı.

Hacı Hacıyev jurnalistika fəaliyyətinə 1950-ci ildə "Azərbaycan gəncləri" qəzetində başladı. Əvvəlcə ədəbi işçi, sonra şöbə müdiri oldu. 1953-cü ildə isə Azərbaycan radiusunda məsul redaktor vəzifəsinə təyinat edildi. Qısa müddətdən sonra baş redaktor vəzifəsinə irəlilədi. 1989-cu ilə qədər bu vəzifədə işlədi. 1989-cu ildən 2006-cı ilə qədər Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin sədri, 2006-cı ildən ömrünün sonuna qədər isə Birliyin fəxri sədri oldu.

### Milli köklərə bağlı ziyalı

Hacı Hacıyevin fəaliyyətinin mühüm dövrü Azərbaycan Jurnalistlər Birliyi ilə bağlı olmuşdu. O, rəhbərlik etdiyi qurumun institusional inkişafında, müstəqillik dövründə məsuliyyət daşıyanlara yardımında mühüm rol oynamışdı. Bu təşkilat 1955-ci ildə Azərbaycan Jurnalistlər İttifaqı Təşkilatı Bürosu kimi fəaliyyətə başlamışdır. Hacı Hacıyevə qə-

lardan sonra bu cinayətə qarşı prinsipial addım atan ilk təşkilatlardan biri də məhz Hacı Hacıyevin rəhbərlik etdiyi Azərbaycan Jurnalistlər İttifaqı olmuşdu. 20 Yanvar hadisələrindən sonra Bakıda kütləvi tədbirlərin keçirilməsi qadağan olunduğu üçün Azərbaycan Jurnalistlər İttifaqının katibliyi yanvarın 30-da Gəncə şəhərində İdarə Heyətinin plenumunu keçirmiş, tədbirdə mövcud şəraitlə bağlı jurnalistlərin qarşısında duran vəzifələr geniş müzakirə olunmuşdur. Bakıda və ölkənin digər bölgələrində baş verən qanlı hadisələrin səbəblərini kəskin tənqid etmiş, keçmiş müttəfiq respublikaların parlamentlərinə, Jurnalistlər İttifaqlarına, o cümlədən BMT və BİF-yə müraciət qəbul edilmişdir. Həmin vaxtlar respublikada poçt və teleqraf nəzarətə olduğu üçün İttifaqın əməkdaşları bu müraciəti faciəni əks etdirən fotoqlarla birlikdə Dağıstana apararaq oradan lazımı ünvanlara göndərmişdilər.

Həmin plenumda həmçinin Azərbaycan Jurnalistlər İttifaqı 20 Yanvar faciəsinə etiraz olaraq SSRİ Jurnalistlər İttifaqından çıxıldığı boyan etmiş, beləliklə, keçmiş İttifaq məkanında bu addımı atan ilk jurnalistlər birliyi olmuşdu. Həmin plenumda "Əkinçi" qəzetinin nəşrə başladığı 22 iyul gününün Milli Mətbuat Günü elan edilməsi ilə bağlı da təşəbbüs irəli sürülmüşdü. Hacı Hacıyev bununla əlaqədar dövlət orqanları qarşısında məsələ qaldırması və təşəbbüs qəbul edilmişdi.

Ona qədər keçmiş İttifaqın hər yerində olduğu kimi, Azərbaycanda da "Pravda" qəzetinin nəşrə başladığı tarix - 5 may günü Mətbuat Günü kimi qeyd edilirdi. Hacı Hacıyev məlum təşəbbüsü ilə Azərbaycan jurnalistikasında tarixi bir başlanğıca vəsiyə oldu. 22 iyul gününün ölkəmizdə böyük bir bayrama - jurnalistlərimizin peşə bayramına çevrilməsinin səbəblərini qeyd etmişdi.

1992-ci ildə Azərbaycan Jurnalistlər Birliyi adlandırılan qurum sonrakı dövrlərdə də onun rəhbərliyi ilə ölkəmizdə

## Vyanada Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzində bayram konserti təşkil olunub

**Vyanada fəaliyyət göstərən Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzində Novruz bayramına həsr olunmuş tədbir keçirilib.**

Tədbirdə Avstriyanın dövlət rəsmiləri, Vyanada akkreditə olunmuş diplomatik korpusun təmsilçiləri, bu ölkədə yaşayan həmvətənlərimiz və avstriyalı qonaqlar iştirak ediblər.

Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin rəhbəri Leyla Qa-



simova tədbirdə çıxış edərək bayramı haqqında qonaqlara baharın müjədəsi olan Novruz məlumat verib.

Diqqətə çatdırılıb ki, Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva sayəsində xalqımızın bu əziz bayramı 2009-cu ildə UNESCO-nun Qeyri-maddi mədəni irs siyahısına daxil edilib. 2010-cu ildə isə BMT Baş Məclisi 21 mart tarixini Beynəlxalq Novruz Günü elan edib. 2011-ci ildə ATƏT-in Vyanada yerləşən Baş Katibliyi Novruzunu rəsmi bayramlar təqviminə daxil edib.

Daha sonra bildirilib ki, daha bəstəkar Üzeyir bəy Hacıbəylinin 140 illik yubileyi ilə əlaqədar milli opera səhnəsində Leyli və Məcnun obrazlarını canlandıran xanəndələrin Vyanaya dəvət edilməsinə qərar verilib.

Tədbirdə xanəndələr Kamilə Nəbiyeva və Mirəlri Sarızadə Azərbaycan xalq mahnıları, muğam və təsniflərindən ibarət musiqi proqramı ilə çıxış ediblər.

## Məktublara: problemlər, rəylər, təkliflər...



## Fotoetüd

## Novruz gəlir, yaz gəlir...

Baharın nəfəsi yurdumuza yenidən dirçəliş, sevinc və bərkət gətirir. Təbiət oyanır, torpaq canlanır, həyatımızın hər anı yeni bir başlanğıc kimi çiçəklənir. Baharın gəlişini, yeni həyatın başlanğıcını, yenilənməni, bolluq və ruzi-bərəkəti simvolizə edən Novruz bayramı yurdumuzun hər guşasında həmişə böyük coşğu ilə qeyd olunur. Ümummilli Lider Heydər Əliyev 20 mart 1998-ci ildə məcburi köçkünlər üçün keçirilən Novruz şənliyində də bu haqda qeyd etmişdi: "Gün o gün olacaq ki, Novruz bayramını Şuşada, Laçında, Kəlbəcərdə, Ağdamda, Füzulidə, Cəbrayılda, Zəngilanda, Qubadlıda keçirəcəyik. Əminəm ki, belə də olacaqdır". Artıq o gün bu gündür, illərlə həsrətində olduğumuz torpaqlarda, Qarabağda tonqallar alovlanır, qədim adət-ənənələrimiz canlanır, Novruz şənliklərinin sə-

daları düşmənlə bağlı çatladır. Ruhumuzun yenilməzlik təntənəsinə çevrilmiş Zəfərimiz yurdumuza əbədi bahar ovqatı bəxş edir.

Bayramın özəlliklərindən biri şənliklərin bir gün deyil, 4 həftə öncə qeyd olunmağa başlanmasıdır. Novruza qədər təntənəli şəkildə keçirilən çərşənbələrin hər birinin öz adət-ənənələri, ritualı var. Xalqımız əsrlərdir o adət-ənənələri yaşayır, unudulmağa qoymur. İlin Novruzdan əvvəlki dörd çərşənbəsi - Su çərşənbəsi, Od çərşənbəsi, Yel çərşənbəsi və Torpaq çərşənbəsi müqəddəs sayılır. İllərlə çərşənbə adlanan Torpaq çərşənbəsi bəzi bölgələrdə daha təntənəli, böyük ruh yüksəkliyi ilə keçirilir.

Saflıq, təmizlik, həmrəylik, barışıq bayramı olan Novruz bayramı münasibətilə Azərbaycanın Şuşada, Laçında və işğaldan azad edilmiş bütün

torpaqlarında təşkil olunan şənliklər, xalq oyunları, milli rəqslər və əsrarəngiz muğam sədələri Qarabağın əzəmətli tarixinə yeni bir səhifə yazacaq. Novruzun əsas rəmzlərindən biri olan tonqallar həm baharın gəlişini, həm də Azərbaycanın bütövlüyünü simvolizə edir.

Əsrlər boyu xalqımızın həm təbiətə, həm də milli dəyərlərə bağlılığını ifadə edən bu bayram bir neçə ildir ki, bütöv Azərbaycanda təntənəli şəkildə qeyd olunur. Bu il də alovlanan Novruz tonqalları xalqımızın birlik, qələbə və firavanlıq arzusunə şahidlik edəcək, düşmənin işğalçılıq ruhunu yandıracaq.

Nərminə ƏSGƏROVA,  
Foto İlah BABAYEVİNDİR,  
"Azərbaycan"



## MƏMNUNLUQ

## Kəndimizin suvarma problemi həll edildi

Kəndimiz Göygöl rayonunun səfah bölgəsində yerləşir. Xüsusilə yaz gəlində kənd ərazisi yaşıllığa bürünməklə insanda xoş ovqat yaradır.

Son illər kəndimiz daha da inkişaf edərək abad yaşayış məskəninə çevrilmişdir. Bu gün kənddə müasir məktəb binası, sürətli internet xətti var. Bu yaxınlarda bizə narahat edən daha bir problem öz həllini tapmışdır. Məhsuldarlığını tam itirmiş subartezian quyusu Göygöl Su Meliorasiya Sistemləri İstismarı İdarəsi tərəfindən əsaslı təmir olunaraq əhalinin istifadəsinə verilmişdir. Bununla da 25 hektar əkin sahəsinin və 42 fərdi təsərrüfatın suvarma suyu ilə təminatı yaxşılaşmışdır.

Bu işi görənlərə kənd sakinləri adından minnətdarlığımızı çatdırmağı özümə borc bilirəm.

Sübhən NƏSİROV,  
Göygöl rayonunun Xaqani kənd sakini

## RAZILIQ

## Özünüməşğulluq proqramı köməyimizə gəldi

5 nəfər ailə üzvüm var. Açıq deyim ki, son illərin bahalıq mənim ailəmdə də bəzi çətinliklər yaratmışdı. Buna baxmayaraq, hər gün səhərdən-aşağa kimi çalışıb ailəmin dolanışığını təmin edirdim. Eyni zamanda bu çətinliyi aradan qaldırmaq üçün yollar axtarırdım.



Fikirləşib, götür-qoy etdikdən sonra belə qərara gəldim ki, kənd adamı kimi, heyvandarlıqla məşğul olsam, vəziyyətdən çıxma bilərəm. Lakin mal-qara almağa elə bir imkanım yox idi. Odu ki, Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki Dövlət Məşğulluq Agentliyinə müraciət etdim. Sağ olsunlar, müraciətim müsbət qarşılandı və mənə mal-qara verilməsi üçün qərar qəbul olundu. Məni özünüməşğulluğa cəlb edərək 4 baş qaramal verdilər. İndi həmin heyvanlara qulluq göstərirəm. Hələlik süd istehsalı ilə məşğulam. Gələcəkdə onların baş sayını artırmaq istəyirəm.

Hörmətli redaksiya! Bu proqramı işləyib hazırlayanlara, icra edənlərə ailəmiz adından minnətdarlığımızı bildirirəm.

İlkin MUXTARZADƏ,  
Goranboy rayonunun Muzdurlar kənd sakini

## PROBLEM

## Qaranlıq yollar təhlükə mənbəyidir

Bakı-Rostov magistral yolu Azərbaycanın 7 rayonundan keçir. Əvvəllər bu yol yarıtmaz halda idi. Şükürlər olsun ki, indi bu yol bütün müasir tələblərə cavab verir.

Amma yolun işıqlandırılması o qədər də ürək açan deyil. Əsasən rayonlara ayrılan yollar axşamlar görünməz olur. Mən özüm Şabranı ayrılan istiqamətdə gecə dəfələrlə təhlükə ilə üzləşmişəm. Belə ki, həmin yol körpünün altına istiqamətlənir. Burada isə yalnız bir müddət əvvəl quraşdırılan işıqforun işıqları görünür. Şabran şəhərinə bir neçə kilometr qaranlıq yolla getmə-

li olursan. Onu da deyim ki, həmin yolda piyada və heyvanların vurulması ilə nəticələnən çoxlu qəza baş verir.

Elə şəhər mərkəzində də işıqlandırma yüksək səviyyədə deyil. Odur ki, yerüstü işarələri, istiqamət göstəricilərini bəzən görmək olmur, o da varsa.

Hörmətli redaksiya, xahiş edirik, bizim bu probleminizi əlaqədar qurumlara çatdırarsınız ki, tədbir görsünlər. Əks halda, qaranlıq yollar təhlükə törətməkdə davam edəcək.

Elman MUXTAROV,  
Şabran rayon sakini

## NARAZILIQ

## Marşrut gözləməkdən gözümüzün kökü saralır

Biləcəri qəsəbəsində yaşayıram. Hər gün işə 96 və ya 29 nömrəli marşrutla gedib-gəlirəm. Bu marşrutlardan istifadə edənlər bilir ki, uzun müddətdir adıçəkilən marşrutların intervalında çox böyük problem yaranıb.

Avtobuslar ən tezi yarım saatdan bir gəlir. 96 nömrəli marşrutun gəlişi isə bəzən bir saat çəkir. Bu da sərtişlərə ciddi problem yaradır. Təsəvvür edin, işə getmək üçün təxmini yolumuzu hesablayıb dayanacağıma çatırıq və çathaçatda avtobus yola düşür. Bu halda yarım saatdan çox dayanacaq-



da gözləyir və nəticədə işə gecikirik. Necə deyirlər, marşrut gözləməkdən gözümüzün kökü saralır.

Sərnişinlər arasında gec gəldiyinə görə avtobus sürücüləri ilə mübahisə edənlər də olur. İşə gecikməmək üçün digər marşrutlara minmək üçün xeyli piyada yol

gedənlər və ya taksi xidmətindən istifadə edənlər də az deyil. Problemin həlli barədə düşüncə isə yoxdur. Hörmətli redaksiya! Sizdən səsimizi əlaqədar təşkilatlara çatdırmağımızı xahiş edirik.

İlham BABAYEV,  
Biləcəri qəsəbəsinin sakini



## Təklif aidiyyəti orqanlara təqdim olunub

Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə Kürdəmir rayonunun Çörtəyöz kəndinə gedən yolun təmirinin həlli istiqamətində tədbir görülməsi barədə ünvanladığınız müraciəti aidiyyəti üzrə baxılmışdır.

Bildirik ki, respublikamızın ərazilərində avtomobil yolları şəbəkəsinin inkişafı ilə bağlı keçirilən təmir-tikinti işləri müvafiq dövlət proqramlarına əsasən mərhələlərlə həyata keçirilir.

Qeyd edirik ki, Kürdəmir rayonunun Çörtəyöz kəndinə gedən yolun Dövlət

İnvestisiya Proqramı çərçivəsində asfalt-beton ilə əsaslı təmir olunması üçün təklif aidiyyəti orqanlara təqdim olunmuş və məqsədyönlü maliyyə vəsaitinin ayrılmasından asılı olaraq müvafiq tədbirlər həyata keçirilə bilər.

Əlavə olaraq qeyd edirik ki, cari ilin fevral ayının əvvəlində hava şəraitinin əlverişli olduğu vaxtlarda sözügedən kənd yolunda cari təmir işləri aparılmışdır.

Əvəz QOCAYEV,  
Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi İdarə Heyəti sədrinin müavini

## "Ağstafa RMX-də hemodializ şöbəsinin açılması üçün stasionar infrastruktur uyğun deyil"

Vətəndaş Şahmar Hacıyev Ağstafa rayonunda hemodializ şöbəsinin yaradılması ilə bağlı şikayəti barədə "Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi" publik hüquqi şəxsə (TƏBİB) daxil olmuş məktubunuza aidiyyəti üzrə baxılmışdır.

Bildirik ki, Ağstafa Rayon Mərkəzi Xəstəxanasında Hemodializ şöbəsinin yaradılması üçün zəruri olan bölgə üzrə əhali sayı, kad potensialı, qeydiyyatda olan hemodializ müalicəsinə ehtiyacı olan xəstə sayı kimi göstəricilər təvəqüf müddətində təhlil edilmişdir. Təhlillərin nəticəsinə əsasən, eləcə də Ağstafa Rayon Mərkəzi Xəstəxanasında mövcud stasionar infrastrukturun uyğun olmaması səbəbindən hazırda bu rayonda hemo-

dializ xidmətinin təşkili məqsəduyğun hesab edilmişdir.

Ağstafa rayonu üzrə qeydiyyatda olan pasiyentlər Şəmkir-Tovuz Tibbi Ərazi Bölməsinə daxil olan Qazax, Şəmkir və Tovuz Rayon Mərkəzi xəstəxanalarında hemodializ xidməti ilə təminat olunur.

Qeyd edirik ki, xroniki böyrək çatışmazlığı ilə əlaqədar hemodializ müalicəsinə olan xəstələrin ehtiyaclarının ödənilməsi və bu növ tibbi yardım göstərən tibb müəssisələri şəbəkəsinin genişləndirilməsi (müvafiq təhlillərin aparılması ilə) növbəti illər üçün hazırlanacaq "Xroniki böyrək xəstəlikləri üzrə Tədbirlər Proqramı"nda nəzərdə tutulmuşdur.

Vüqar QURBANOV,  
TƏBİB-in icraçı direktoru

## Zərurət yaranarsa, dəyərləndiriləcəkdir (!)

Sizin "ABB" ASC-yə ünvanladığımız 24 fevral 2025-ci il tarixli məktubunuzla bağlı bildirmək istərdik ki, bank tərəfindən müraciətinizə baxılmışdır.

Müraciətdə qeyd olunan ərazidə ABB müştərilərinin sayı az olduğundan və mövcud ATM sayının bu əraziyə uyğun olması səbəbindən yeni ATM quraşdırılması nəzərdə tutulmamışdır. Gələcəkdə qeyd olunan ərazidə ATM sayının artırılması ilə bağlı zərurət yaranarsa, "ABB" ASC tərəfindən dəyərləndiriləcəkdir.

Qeyd edək ki, "ABB" ASC-nin müştərilərinə xidmətin keyfiyyətinin artırılması, eləcə də xidmətlərin hər kəs üçün əlçatanlığı və rahatlığı istiqamətində səyləri davam etdiriləcək.

Aqşın ƏMİROV,  
İdarə Heyəti sədrinin müavini,  
baş risk inzibatçısı

## Bankomat quraşdırılması məqsəduyğun hesab edilməmişdir (!)

Sizin 27 yanvar 2025-ci il tarixli 2 sayılı məktubunuza müvafiq qaydada baxılmış və təvəqüf müddətində aparılmışdır.

Məlumat üçün bildirmək istəyirik ki, bankomat quraşdırmaq üçün müraciətdə qeyd olunan Tovuz rayonu, Əlibəyli kəndinə baxış keçirilmişdir, texniki və təhlükəsizlik baxımından uyğun obyekt olmadığına əsasən bankomat quraşdırıl-

ması məqsəduyğun hesab edilməmişdir.

Həmçinin qeyd etmək istəyirik ki, Əlibəyli kəndinə 8-9 km məsafədə Aşağı Öysüzlü kəndində yerləşən "Grand" marketdə "Kapital Bank" ASC-yə məxsus bankomat fəaliyyət göstərir.

Məhəmməd İBRAHİMOV,  
Bank əməliyyatları ofisinin rəhbəri

## Redaksiyadan

## Bir problemə iki cavab

İkisindən də məsələnin həlli perspektivi görünür

Bəri başdan qeyd edək ki, problem dediyimiz məsələ ölkə ərazisində, xüsusən kənd yerlərində bankomatların sayının azlığı, çox hallarda, ümumiyyətlə, yoxluğudur.

Bu isə təbii ki, ilk növbədə, pensiyaçıların təqaüdlərini almalarında əməlli-başlı çətinlik yaradır. Təsəvvür edin, yaşlı, yarısağlam, yarıxəstə təqaüdcü pensiyasını almaq üçün ya rayon mərkəzinə, ya da yaxşı halda qonşu kəndə getməli olur. (Kənd yerlərində isə, adətən, kartla ödəmə imkanı olmur). Bunun nəqliyyat, əlavə xərc olduğunu bir kənara qoyaq. Bəs bu əziyyətin mənəvi-psixoloji və nəhayət, indi xidmət təşkilatlarının dilindən düşməyən "müşəri məmnunluğu" tərəflərinə nə deyəcək?

Təvəqüf ki, cavab məktublarında da gördüyü kimi, pensiyaların ödənişi ilə məşğul olan banklar bu barədə heç fikirləşməkdə istəmir. Onları düşündürən tək-cə korporativ maraqlardır. Əks halda, ən həssas təbəqə olan pensiyaçıların probleminə belə soyuqqanlı ("...müşərilərin sayı az olduğundan və mövcud ATM sayını bu əraziyə uyğun olması səbəbindən", yaxud "...texniki və təhlükəsizlik baxımından uyğun obyekt olmadığına görə" bankomat quraşdırılması məqsəduyğun hesab edilməmişdir) münasibət göstərməzdilər. Bu cür münasibət isə o deməkdir ki, problemin yaxın vaxtlarda həlli perspektivi yoxdur. Yəni təqaüdcülər əllərində pensiya kartı rayon mərkəzinə, yaxud qonşu kəndə getmək üçün hələ uzun müddət, daha doğrusu, bankların cavan məmurları insafı gələncə yollarını axtarmalı olacaqlar...



# "Kənddən şəhərə" Novruz sovqatları gəlib



Paytaxtımızda Novruz bayramı ilə əlaqədar Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin tabeliyindəki "Aqrar Tədarük və Təchizat" ASC tərəfindən növbəti "Kənddən şəhərə" Novruz yarmarkası təşkil olunub.

Nərimanov rayonu, Fətəli xan Xoyski küçəsi, 5 ("Gənclik" metro stansiyasının çıxışı) ünvanında keçirilən yarmarkanın təşkilində əsas məqsəd bayram günlərində insanların kənd məhsullarına artan tələbat-



larını yerli və sağlam məhsullarla təmin etmək, fermer təsərrüfatları üçün alternativ satış kanalı yaratmaqdır. Yarmarkanın

əsas üstünlüklərindən biri məhsulların istehsalçıların özləri tərəfindən birbaşa satışa çıxarılmasıdır.

Martın 19-dək davam edəcək yarmarkada ümumilikdə 20-dən artıq regiondan 55-dən çox fermerin məhsulları alıcılara təqdim edilir. Fermerlər 150-dən artıq çeşiddə kənd təsərrüfatı və qida məhsullarının satışını həyata keçirirlər.

İlham BABAYEV (foto),  
"Azərbaycan"

## Oruc tutmağın daha bir faydası Autofagiya ömrü uzadır

Hər kəs sağlam, uzun ömür sürmək istəyir. Amma hüceyrə, toxuma və orqanlarımız təbii qanununa uyğun olaraq yaşlanırlar və qocalma prosesi başlayır. Bu təbii prosesi yavaşlatmaq üçün sayəsiz tədqiqatlar aparılır. Xüsusilə 50 yaşdan sonra sağlam həyatın ən mühüm təyinedicilərindən biri autofagiya.

Autofagiyanın hərfi mənası "özünü yemək" olsa da, onun elmi izahı tamamilə fərqlidir. O, hüceyrə səviyyəsində baş verən, müəyyən xəstəliklərin yaranma ehtimalını azaldan və ömrü uzadan təbii bərpəedicidir. Autofagiya hüceyrələr orqanizmdə olan zərərli tullantılarla, yəni toksinlərlə qidalanır. Bu, insan orqanizmində hüceyrə səviyyəsində utilizasiyanın aparılmasıdır. Zaman keçdikcə hüceyrə membranında olan makromolekullar onu öldürür, dəyişdirir və şiş hüceyrələrinə yem edir. Autofagiya zamanı isə prosese daxil olan hüceyrələr içərisindəki lizosomlar adlı kiçik strukturların köməyiylə öz tullantılarını istehlak edərək həyatda qalırlar. Nəticədə orqanizmin yarasız yüklərdən azad olur. Bunu orqanizmin təmizlənməsi, bir növ təbii detoks prosesi kimi qiymətləndirmək olar.

Autofagiya prosesi 1960-cı illərdə kəşf edilmişdir. Onun tarixi başlanğıcı isə qədimdir. Oruc tutmağın ilk və ən təsirli yolu olan autofagiyanın əhəmiyyəti yalnız 1990-cı illərdə yapon alimi Yoşinori Ohsuminin tədqiqatının dörcündən sonra qiymətləndirilib. Prosesin faydalarını elmi şəkildə sübut edən alim 2016-cı ildə tibb üzrə Nobel mükafatı qazanıb.

Elmi tədqiqatlar nəticəsində sübut olunub ki, hüceyrələr təkə kəndən daxil olan ye-



məklə qidalanır. İnsan ac qalsa, az yəsə, lazımı qədər zülal və protein qəbul etməsə belə, hüceyrə bu zülalı tapır. İnsana gün ərzində 300 qram protein lazımdır, amma yeməklə maksimum 70 qram protein daxil olur. Bəs hüceyrə qalan miqdarda necə öldürür? Yoşinori Ohsumi sübut edib ki, hüceyrələr proteini daxiləndirən lazımsız zülalları işlədərək alır.

Yapon alimi bu gedışı birhüceyrəli maya göböləyi üzərində kəşf edib. O, müşahidə edib ki, hüceyrələr kəndən lazımı qədər qida alanda, vizual olaraq onlarda heç bir dəyişiklik baş verməyib. Maya göböləyinə az qida verildikdə isə hüceyrələrin ətrafını autofagosomlar əhatəyə alıb və "özünü yemə" prosesi başlayıb.

Autofagiya prosesini sürətləndirmək üçün oruc tutmaqdan əlavə, fiziki məşqlər də tövsiyə edilir. Lakin yeməkdən dərhal əvvəl və sonra ağır idmanla məşğul olmaq məsləhət görülür. Bunun üçün ən yaxşı vaxtın səhər saatları olduğu bildirilir. Səhər acqarına edilən məşqlər maddələr mübadiləsinə daha da sürətləndirir. Yuxudan

duran kimi bir stəkan su içib, yarım alma və 1-2 dənə orik qurusu yeyib, sonra 20-30 dəqiqə orta intensivlikdə idmanla məşğul olmaq, sürətli yerimək lazımdır. Səhər idmanının təsirini artırmaq üçün idmandan sonra qatıq, qaynadılmış yumurta ağı, pendir kimi zülalla zəngin səhər yeməyi tövsiyə edilir. Belə səhər yeməyi əzələ kütləsini gücləndirərək yağ yandırılmasını sürətləndirir. Çünki bel ətrafında yığılan piylər daxili orqanları yükləyən və onları əhatə edən pis yağlardır. Zaman keçdikcə çəki problemi damar probleminə, immün probleminə və xərçəng təhlükəsinə çevrilir.

Yoşinori Ohsumi bildirib ki, gündə 12 saatlıq oruc dövrləri autofagiya prosesi üçün ideal zamandır. Uzun müddət və ya tez-tez oruc tutmaq sağlamlığa zərər verə bilər. Buna görə də orqanizmin həm mənəvi, həm sağlamlıq baxımından din-coldiyi ramazın ayı möhöz 29-30 gün sürür.

Ütkər XASPOLADOVA,  
"Azərbaycan"

## OXUCULARIN VƏ MƏTBUATYAYIMI TƏŞKİLATLARININ NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə

2025-ci il üçün abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatyayımı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Azərmətbuatyayımı" ASC	(012) 441-19-91, (050) 322-33-17
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik - 187,20 (yüz səksən yeddi manat iyirmi qəpik) manat

6 aylıq - 93,60 (doxsan üç manat altmış qəpik) manat

3 aylıq - 46,80 (qırx altı manat səksən qəpik) manat

1 aylıq - 15,60 (on beş manat altmış qəpik) manat



Hörmətli oxucular!

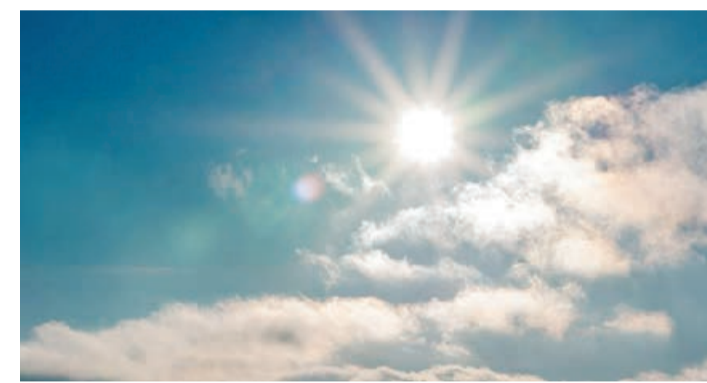
Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, redaksiyaya (Tel.: (012) 539-59-33) zəng vura bilərsiniz.

## Hava şəraiti dəyişkən buludlu olacaq

Azərbaycanda martın 13-nə gözlənilən hava proqnozu açıqlanıb.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, Bakıda və Abşeron yarımadasında hava şəraitinin dəyişkən buludlu olacağı, ararib tutulacağı, əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir. Gecə və səhər bəzi yerlərdə ararib duman olacaq. Mülayim cənub-şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 3-7°, gündüz 13-18° isti olacaq. Atmosfer təzyiqi normadan yüksək - 765 millimetr civə sütunu, nisbi rütubət gecə 70-80°, gündüz 60-65 faiz təşkil edəcək.

Azərbaycanın rayonlarında hava şəraitinin əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir. Bəzi yerlərdə ararib duman olacaq. Mülayim şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 4-9°, gündüz 20-25° isti, dağlarda gecə 2-7°, gündüz 12-17° isti olacaq.



Naxçıvan şəhərində, Culfa, Ordubad, Sədərək, Şahbuz və Şorurda hava əsasən yağmursuz keçəcək. Ararib duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 2-7°, gündüz 19-24° isti olacaq.

Xankəndi şəhərində, Şuşa, Xocalı, Xocavənd, Füzuli, Ağdam, həmçinin Daşkəsən, Gəndəb, Göygöldə hava əsasən yağmursuz keçəcək. Ararib duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 2-7° isti, gündüz 12-17°, bəzi yerlərdə 20-23° isti olacağı proqnozlaşdırılır.

Şərqi Zəngəzur: Cəbrayıl, Kəlbəcər, Qubadlı, Laçın,

Zəngilanda hava əsasən yağmursuz keçəcək. Ararib duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 2-7° isti, dağlarda 3°-dək şaxta, gündüz 15-20°, bəzi yerlərdə 24°-dək isti olacağı bildirilir.

Gəncə və Naftalan şəhərlərində, Qazax, Samux, Goranboy, Törtər, Şəmkir, Tovuz hava əsasən yağmursuz keçəcək. Ararib duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 3-8°, gündüz 21-26° isti olacağı ehtimal edilir.

Balakon, Zaqatala, Qax, Şəki, Oğuz, Qəbələ, İsmayılı,

Ağsu, Şamaxı, Siyəzən, Şabran, Xızı, Quba, Xaçmaz, Qusarda hava əsasən yağmursuz keçəcək. Ararib duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 3-8°, gündüz 20-25° isti, dağlarda gecə 2°-dək şaxta, gündüz 13-18° isti olacağı ehtimalı var.

Mingəçevir və Şirvan şəhərlərində, Yevlax, Ağdaş, Kürdəmir, İmişli, Ağcabədi, Bərdə, Beyləqan, Sabirabad, Saatlı, Göyçay, Ucar, Hacıqabul, Zərdab, Salyan, Neftçala hava əsasən yağmursuz keçəcək. Ararib duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 4-9°, gündüz 20-25° isti olacaq.

Masallı, Yardımlı, Lerik, Lənkəran, Astara, Biləsuvar, Cəlilabadda hava əsasən yağmursuz keçəcək. Ararib duman olacaq. Şimal-şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 6-9°, gündüz 17-22° isti, dağlarda gecə 6-9°, gündüz 15-20° isti olacağı gözlənilir.

## Çində nəhəng İnnovasiya Mərkəzi yaradılıb

Çində yüksək texnologiyalı qeyri-dağdıcı nəzarət üzrə İnnovasiya Mərkəzi yaradılıb. Onun məqsədi ölkənin ağıllı istehsal sektorunu dəstəkləmək üçün intellektual sınaq texnologiyalarını təşviq etməkdir.

AZƏRTAC "Sinxua" agentliyinə istinadla xəbər verir ki, Çin Xalq Respublikasının Dövlət Bazar Tənzimlənməsi Administrasiyası nəzdində İnnovasiya Mərkəzi bu ölkənin Aerokosmik Elm və Sənaye Korporasiyasının Müdafiə Texnologiyaları Tədqiqat və Sınaq Mərkəzinin dəstəyi ilə yaradılıb. O, yüksək texnologiyalı avadanlıqların qeyri-dağdıcı sınaqdan keçirilməsi sahəsində texnologiyaların tədqiqi üzrə ixtisaslaşıb.

"People's Daily" qəzetinin xəbərinə görə, Mərkəz bu sahədə istehsal, təhsil və tədqiqatların inteqrasiyası üçün platforma rolunu oynayacaq.



Çinin Müdafiə Texnologiyaları Tədqiqat və Sınaq Mərkəzinin direktoru və İnnovasiya Mərkəzi İdarə Heyətinin sədri Li Honqmin qeyd edib: "Aerokosmik məhsullar, nüvə enerjisi avadanlığı və irimiqyaslı körpü

strukturları kimi müasir yüksək texnologiyalı avadanlıqların sürətli inkişafı ilə yeni materialların, proseslərin və ağıllı istehsalın tətbiqi monitorinq və ölçmə ilə bağlı bir sıra problemlərin yaranmasına səbəb olur. İnnovasiya Mərkəzi qabaqcıl qeyri-dağdıcı sınaq texnologiyalarının inkişafı və onların intellekt, informasiyalaşdırma və standartlaşdırma səviyyəsinin artırılması ilə məşğul olacaq".

İnnovasiya Mərkəzi 46 aparıcı təhsil müəssisəsinin bir araya gətirir. Onların arasında olan Harbin Texnologiya İnstitutu və Çin Xüsusi Avadanlıqların Sınaq və Tədqiqat İnstitutu texnoloji nailiyyətlərə nail olmaq və sənaye standartlarını yüksəltmək üçün birgə ittifaq yaradır.

## ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin rəhbərliyi və kollektivi

ALXAN MANSUROVUN

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

Aydın Hüseynov, Ağasot Ağayev, Cavid Əsədov, Abid Əliyev, Ayaz və Əlikram Qasımovlar, Bahadır Nəsirov, Elxan İlyasov və Rafiq Hüseynov general-mayor Cəbrayıl Usubova üzünə ŞİRMƏYİ ƏHMƏD QIZI YUSİFOVANIN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar  
SADIQOV

### Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman və
Baş redaktor müavinləri	- 538-86-86,	informasiya şöbəsi
	434-63-30, 539-72-39	- 538-63-82, 432-37-68
Məsəl kitab	- 539-43-23,	Humanitar siyasət şöbəsi
Məsəl kitab müavinləri	- 539-44-91,	- 538-56-60, 434-55-58
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	İctimai əlaqələr şöbəsi
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,	- 539-49-20, 538-31-11,
		Kompiüter mərkəzi
		- 538-20-87,
		Mühəssislik
		- 539-59-33,

AZ 1073, Bakı şəhəri,  
Mətbuat prospekti,  
529-cu məhəllə,  
"Azərbaycan" nəşriyyatı,  
IV mərtəbə

azreklam@mail.ru



www.azerbaijan-news.az



### Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj 3512  
Sifariş 531

Qiyməti 60 qəpik